

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KOMPARACE LEGITIMITY POUŽITÍ
DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ OBECNÍ
(MĚSTSKOU) POLICIÍ A POLICIÍ ČR**

Autor práce: Jitka Dojczar Vaňousová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jitka Dojezar Vaňousová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Komparace legitimacy použití donucovacích prostředků obecní (městskou) policií a Policií ČR

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Comparison of the Legitimacy of the Use of Coercive Measures by Municipal Police and the Police of the Czech Republic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

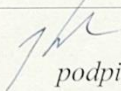
Vedoucí bakalářské práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2024

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem je formou širší teoretické analyticko-syntetizující reflexe zhodnotit legitimní rozsah „*de lege lata*“ účinných nástrojů správního (policejního) práva, svěřeného zakročujícím příslušníkům Policie ČR – služby pořádkové policie a obecní (městské) policie v rámci použití donucovacích prostředků, včetně možných „*de lege ferenda*“ návrhů změn právní úpravy. Vedlejším cílem je formou užšího praxeologického postihu komparativně detekovat zvláštnosti a specifickou vybraných právních a taktických aspektů konkrétně realizovaných služebních zákroků či zákroků příslušníků Policie ČR – služby pořádkové policie či obecní (městské) policie.

Student: Jitka Dojezar Vaňousová, DiS.	13.12.2024 datum	 podpis
Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.	9.1.2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	11.1.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	14.1.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	20.1.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Dr. Mgr. Josefovi Kříhovi PhD., LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

DOJCZAR VAŇOUSOVÁ, J. *Komparace legitimacy použití donucovacích prostředků obecní (městskou) policii a Policií ČR: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 73 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Klíčová slova: donucovací prostředky, místní záležitosti veřejného pořádku, obecní policie, Policie České republiky, příslušník Policie České republiky, strážník obecní (městské) policie, veřejný pořádek

Obsahová část bakalářská práce, primárně, formou širšího teoretického vhledu zájmově demonstruje užší problémové aspekty právního a praktického užití donucovacích prostředků ze strany strážníků obecní (městské) policie a příslušníků Policie České republiky, zařazených na základních útvarech služby pořádkové policie. Tvůrčí ambice zpracovatelky bakalářské práce je prostřednictvím teoreticko-analytické a syntetizující vhledu zhodnotit legitimitu a rozsah aktuální právní úpravy („de lege lata“) a identifikovat možné návrhy její optimalizace („de lege ferenda“). Vedlejším cílem je praxeologická komparace specifických právních a taktických aspektů realizace zákroků příslušníků obou složek. V rámci subkapitol jsou identifikovány zvláštností a odlišností těchto zásahů, přičemž zahrnuje empirickou analýzu četnosti a způsobu užití donucovacích prostředků v rámci územní působnosti obce III. typu, konkrétně města Pardubice. Výsledky nabízejí komplexní pohled na efektivitu právního rámce i jeho implementaci v každodenní bezpečnostní praxi.

ABSTRACT

DOJCZAR VAŇOUSOVÁ, J. *Comparison of the Legitimacy of the Use of Coercive Measures by Municipal Police and the Police of the Czech Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 73 pgs. Supervisor: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Key words: Coercive Measures, Local public order affairs , Local Public Order Matters, Municipal Police, Police of the Czech Republic, Municipal Officer, Public Order, Officer of the Police of the Czech Republic

The content section of this bachelor's thesis primarily offers a broad theoretical insight aimed at highlighting specific problematic aspects of the legal and practical use of coercive measures by officers of the municipal (city) police and members of the Police of the Czech Republic assigned to basic units of the public order police service. The main objective is to evaluate the legitimacy and scope of the current legal regulation (*de lege lata*) through theoretical, analytical, and synthesizing reflection, and to identify possible proposals for its optimization (*de lege ferenda*). A secondary aim is a praxeological comparison of selected legal and tactical aspects of interventions carried out by members of both forces. The bachelor's thesis also expresses a creative ambition to identify the specific features and differences of these interventions, including an empirical analysis of the frequency and methods of using coercive measures within the jurisdiction of a municipality with extended powers (Type III municipality), specifically the city of Pardubice. The findings provide a comprehensive perspective on the effectiveness of the legal framework and its implementation in everyday security practice.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	12
2 Donucovací prostředky a pojmosloví	14
2.1 Donucovací prostředky legitimně využívaných Policií ČR.....	17
2.1.1 Hmaty, chvaty, údery a kopy	18
2.1.2 Slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek.....	19
2.1.3 Obušek a jiný úderný prostředek	21
2.1.4 Vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky	21
2.1.5 Vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5	22
2.1.6 Zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla	23
2.1.7 Vytlačování vozidlem	23
2.1.8 Vytlačování štítem	24
2.1.9 Vytlačování koněm	24
2.1.10 Služební pes	25
2.1.11 Vodní stříkač	26
2.1.12 Zásahová výbuška	27
2.1.13 Úder střelnou zbraní.....	27
2.1.14 Hrozba namířenou střelnou zbraní	28
2.1.15 Varovný výstřel.....	28
2.1.16 Pouta.....	29
2.1.17 Prostředek k zamezení prostorové orientace.....	30

2.2	Donucovací prostředky legitimně využívanými obecní (městskou) policií....	31
2.3	Postup po použití donucovacích prostředků	34
2.3.1	Postup po použití donucovacích prostředků Policie České republiky ...	35
2.3.2	Postup po použití donucovacích prostředků obecní (městské) Policie ...	36
3	Právní a taktické aspekty použití donucovacích prostředků	39
3.1	Právní aspekty	39
3.2	Taktické aspekty.....	40
4	Úvaha „de lege ferenda” k návrhům možných legislativních změn v oblasti použití donucovacích prostředků	43
5	Četnost použití donucovacích prostředků	48
6	Situační příklady a kazuistiky	52
6.1	Použití donucovacích prostředků ze strany zakročující hlídky základního útvaru Policie ČR, tj. Obvodního oddělení Pardubice I.	53
6.2	Použití donucovacích prostředků ze strany zakročující hlídky Městské Policie Pardubice.....	56
	Závěr.....	59
	Seznam použitých zdrojů	62
	Seznam tabulek	65
	Seznam příloh	66
	Přílohy	67

Úvod

Zajišťování faktické ochrany veřejného pořádku, resp. místních záležitostí veřejného pořádku, ochrany osob a majetku patří mezi hlavní úkoly obecní (městské) policie a Policie České republiky. Policie České republiky jako bezpečnostní sbor, tak obecní (městské) policie disponují „ex lege“ zákonodárcem svěřenými prostředky a mají k dispozici širokou škálu donucovacích prostředků, které umožňují efektivně reagovat na rozmanité formy narušení veřejného pořádku, zvládat krizové situace a potírat protiprávní jednání naplňujících znaky skutkové podstaty přestupků, či trestných činů. Mezi tyto prostředky patří např. hmaty, chvaty, údery a kopy, pouta, obušek a jiný úderný prostředek a další.

Faktické použití donucovacích prostředků v rámci bezprostředních zásahů příslušníků Policie ČR či strážníků obecní (městské) policie je nejen z pohledu zásahů do práv a svobod jednotlivce vysoce citlivou otázkou, neboť jejich nasazení musí být nejen účinné, ale samozřejmě dle hierarchie právního řádu zcela neoddiskutovatelně vykazovat soulad s ústavními principy a účinnými zvláštními právními předpisy. Základním předpokladem jejich použití je existence zákonného důvodu, například bezprostřední ohrožení života, zdraví, majetku nebo narušení veřejného pořádku, a zároveň povinnost dodržet zásadu přiměřenosti. Listina základních práv a svobod stanoví klíčové ústavní limity, které je při jejich aplikaci potřeba respektovat, konkrétně v čl. 7 a čl. 8, kde je uvedeno, že každý zásah do práv a svobod musí být v souladu se zákony. Zásadu přiměřenosti dále výslovně upravuje § 2 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o Policii ČR**“), podle něhož je policista povinen zakročit způsobem, který nejméně zasahuje do práv a svobod, a zároveň dosahuje účelu zákroku. Obdobně § 18 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o obecní policii**“), stanoví, že strážník obecní (městské) policie je oprávněn použít donucovací prostředek jen v rozsahu nezbytně nutném k dosažení účelu zákroku. Nesprávné použití může vést k ohrožení základních práv a svobod, zatímco nedostatečné využití může omezit schopnost policie zajistit bezpečnost a veřejný pořádek. Kromě toho existují rozdíly ve způsobu nasazení

donucovacích prostředků mezi obecní (městskou) policií a Policií České republiky, které vyplývají z jejich různých pravomocí, taktických přístupů a místní působnosti.

Donucovací prostředky představují zásadní nástroj pro výkon pravomocí bezpečnostních složek, ale jejich správné použití vyžaduje důkladnou znalost právního rámce, taktických postupů a možných rizik spojených s jejich nasazením. Právní vymezení donucovacích prostředků je obsaženo ve zvláštních právních předpisech, které stanovují podmínky jejich legitimního užití. Policie České republiky, jako ozbrojený bezpečnostní sbor s celostátní působností podřízený Ministerstvu vnitra, se při jejich aplikaci řídí „zákonem o Policii ČR“. Donucovací prostředky jsou v tomto zákoně upraveny v části druhé, hlavě IV s názvem „Použití donucovacích prostředků“, konkrétně v ustanoveních § 50 až § 63. Obecní (městská) policie, jako orgán veřejné správy vykonávající činnost v rámci samostatné působnosti obce, se řídí „zákonem o obecní policii“, přičemž použití donucovacích prostředků je upraveno v ustanoveních § 18 až § 20.

Zásadní právní rámec vymezuje také zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“) a zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní řád**“), které upravují otázky odpovědnosti za případné excesy při použití těchto prostředků. Vedle trestněprávních předpisů je však nezbytné zmínit i právní úpravu v oblasti přestupkového práva, neboť donucovací prostředky jsou využívány i při zákrocích proti rozmanitým formám protiprávních jednání naplňujících znaky skutkové podstaty přestupků. V tomto ohledu je klíčový zejména zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o odpovědnosti za přestupky**“) a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o některých přestupcích**“), které stanovují podmínky odpovědnosti fyzických i právnických osob za přestupky a sankce za jejich spáchání.

Z tohoto důvodu je nezbytné nejen právně a technicky definovat donucovací prostředky, ale také analyzovat jejich skutečné využití v každodenní praxi, včetně případných omezení či specifik, které mohou ovlivnit jejich efektivitu a ústavní konformitu jejich použití. Každý zákrok musí odpovídat zásadě přiměřenosti

a nezbytnosti, přičemž legitimní použití donucovacích prostředků je možné pouze v rámci zákonného zmocnění a v souladu s právními principy demokratického právního státu.

Zmíněná problematika má zásadní význam nejen pro zajištění bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku, ale také pro zvýšení důvěry veřejnosti v práci policie. V kontextu současných výzev a požadavků na bezpečnostní složky je nezbytné věnovat těmto otázkám patřičnou pozornost a hledat způsoby, jak zajistit vyvážené a efektivní využití donucovacích prostředků v souladu s právním rámcem a potřebami společnosti.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce (dále jen “práce”) je formou širší analyticko-syntetizující reflexe zhodnotit legitimní rozsah „*de lege lata*” účinných nástrojů správního (policejního) práva, svěřeného zakročujícím příslušníkům Policie ČR – služby pořádkové policie a obecní (městské) policie v rámci použití donucovacích prostředků, včetně možných „*de lege ferenda*“ návrhů změn právní úpravy. Vedlejším cílem je pak formou užšího praxeologického postihu komparativně detekovat zvláštnosti a specifičnost vybraných právních a taktických aspektů konkrétně realizovaných služebních zákroků příslušníků Policie ČR – služby pořádkové policie či obecní (městské) policie. Mezi zkoumané prostředky patří hmaty, chvaty, údery a kopy, pouta, slzotvorné prostředky, elektrické paralizéry, obušky, vodní děla, zásahové výbušky, pásy s hroty, prostředky k zamezení pohybu a střelné zbraně. Tyto prostředky slouží k zajištění veřejného pořádku, ochraně osob a majetku a zvládání krizových situací.

Obsahová část „práce” v intencích teoreticky vymezených subkapitol v širším i užším postihu specifikuje podrobný popis a hodnocení každého prostředku z hlediska jeho právní úpravy, technických parametrů, podmínek použití a taktického využití v praxi. Hlavním cílem je zhodnotit efektivitu a omezení současné právní úpravy a její aplikační upotřebitelnost v rámci realizace tzv. “bezprostředních zásahů”. Na základě získaných poznatků budou navrženy a formulovány návrhy na změny právní úpravy „*de lege ferenda*“, které by zlepšily bezpečnost, účinnost a právní jistotu při jejich použití.

Práce zároveň využívá hodnocení konkrétních situačních příkladů hodnocení reálného využití donucovacích prostředků v praxi při zásazích zaměřených na protiprávní jednání na úseku veřejného pořádku, občanského soužití a majetku. Součástí práce je také komparativní analýza přístupů obecní (městské) policie a Policie ČR při používání těchto prostředků, přičemž zohledňuje jejich rozdílné kompetence, taktiku a místní působnost. Významnou součástí je případová studie ze služebního obvodu města Pardubice, která bude zaměřena na četnost a efektivitu využití jednotlivých prostředků v konkrétních podmínkách.

Práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část, přičemž obě části využívají specifické metodologické přístupy.

Teoretická část je postavena na analyticko-syntetické metodě, která zahrnuje důkladnou analýzu účinných právních předpisů, odborné literatury a metodických příruček zaměřených na právní rámec jednotlivých donucovacích prostředků a technické vlastnosti jednotlivých prostředků, které mohou být v rámci donucovacích prostředků použity. Každý prostředek je detailně popsán z hlediska jeho legislativního vymezení, technických parametrů a taktického použití. Syntéza těchto poznatků umožní vytvořit ucelený pohled na současný stav právní úpravy a její aplikaci v praxi.

Empirická část práce kombinuje kvantitativní a kvalitativní přístupy. Kvantitativní analýza se zaměřuje na statistická data o četnosti použití donucovacích prostředků, přičemž hlavním zdrojem dat bude služební obvod města Pardubice, který poskytne reprezentativní vzorek pro analýzu reálných podmínek. Data budou zpracována a vyhodnocena z hlediska četnosti a efektivity jednotlivých prostředků.

Kvalitativní část bude zahrnovat případové studie zaměřené na konkrétní zásahy, které umožní detailní analýzu právních, taktických a praktických aspektů použití jednotlivých prostředků v konkrétních situacích. Případové studie budou doplněny komparativní analýzou, která porovná přístupy obecní policie a Policie ČR s ohledem na jejich specifické pravomoci a taktiku v různých operačních prostředích.

Tento metodický přístup poskytuje komplexní rámec pro zhodnocení současné právní a praktické situace v oblasti použití donucovacích prostředků. Na základě výsledků analýzy budou formulovány konkrétní návrhy na zlepšení právní úpravy a praxe, s cílem zvýšit efektivitu a bezpečnost při jejich použití a minimalizovat případná rizika spojená s jejich nasazením. Tím práce propojuje teoretické poznatky s praktickými požadavky a přispívá k rozvoji efektivnějšího a bezpečnějšího systému aplikace donucovacích prostředků v České republice.

2 Donucovací prostředky a pojmosloví

Donucovací prostředky - představují nástroje, které mohou strážníci obecní policie nebo policisté Policie České republiky použít k zajištění ochrany svého života, zdraví, majetku a veřejného pořádku. Policisté mají v rámci svých pravomocí možnost, za podmínek určených speciálními právními normami, použít donucovací prostředky během zákroku, aby zamezili protiprávnímu jednání, zajistili jeho dokončení nebo zadrželi pachatele. Volbu konkrétního prostředku provádí velitel zásahu, nadřízený policista, nebo přímo ten, kdo zákrok provádí. Tyto prostředky mohou být rovněž použity při útoku na příslušníka bezpečnostního sboru, a to za účelem zadržení útočníka.

Donucovací prostředky přispívají ke zvýšení efektivity a bezpečnosti policistů České republiky a strážníků obecní (městské) policie. Je však klíčové, aby jejich použití nebylo zneužíváno, a proto právní předpisy přesně stanovují podmínky, za nichž je jejich nasazení přípustné. Tyto nástroje jsou důležité nejen pro osobní ochranu policistů, ale i pro zajištění bezpečnosti ostatních osob a zachování veřejného pořádku. Správné využití těchto prostředků pomáhá policistům dosahovat úspěchu při jejich zásazích.

Policie České republiky - „*Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.*

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené

v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.“¹

Obecní policie - představuje orgán obce odpovědný za zajišťování veřejného pořádku na místní úrovni v rámci samostatné působnosti obce a současně plní další úkoly stanovené legislativou. Obecní policie je zřizována v rámci samostatné působnosti obce prostřednictvím obecně závazné vyhlášky zastupitelstva obce (města) dle aplikace ustanovení § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“). Její pravomoci jsou definovány „zákonem o obecní policii“. Zřízení či zrušení obecní policie spadá do kompetence zastupitelstva obce, které tak činí prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. V případě obcí se statutem města nese tento orgán označení městská policie. Činnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovněprávním vztahu k obci², přičemž se nejedná o služební poměr

Místní pořádek - „*Pojem vztahující se k tzv. místním záležitostem veřejného pořádku (dříve místní bezpečnost), kterým se rozumí stav spočívající v dodržování právních norem předepisujících žádoucí chování na veřejnosti, a to se zvláštním zřetelem ke konkrétní situaci a potřebám v konkrétním místě.*“³

Zákrok - lze definovat jako donucovací úkon orgánu veřejné moci, jehož cílem je přímé vynucení právní povinnosti nebo bezprostřední ochrana práv za použití síly či hrozby jejího použití. Tento zásah je realizován v souladu s právním řádem, slouží

¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. O nás – Policie České republiky [online]. [cit. 10. 3. 2025]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republik>.

² VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s. 36 – 37.

³ MAN, V., ŽÁK, P. a Institut mezioborových studií Brno. *Stručný slovník právních pojmů*. Brno: Institut mezioborových studií, 2003, s. 74. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:eda8a681-5635-49c2-841a-cfa4c264e92e>.

k zajištění veřejného pořádku, bezpečnosti či ochraně oprávněných zájmů jednotlivců i společnosti a může směřovat jak vůči osobě, tak vůči zvířeti.⁴

⁴ *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem : podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 30 – 31.

2.1 Donucovací prostředky legitimně využívaných Policií ČR

Použití donucovacích prostředků je upraveno „**zákonem o policii ČR**“, který nabyl účinnosti 1. ledna 2009.

Policie České republiky disponuje různými druhy donucovacích prostředků, které jí umožňují efektivně reagovat na situace, kdy je nezbytné překonat odpor osoby nebo zabránit protiprávnímu jednání. Jejich použití podléhá přísné regulaci a musí vždy odpovídat zásadám zákonnosti, přiměřenosti a nezbytnosti.

Kapitola se věnuje jednotlivým donucovacím prostředkům, které mají policisté k dispozici, a jejich přesnému zákonnému vymezení. Podrobně jsou popsány fyzické donucovací techniky, jako jsou hmaty, chvaty, údery a kopy, stejně jako technické prostředky, například obušek, slzotvorné látky či elektrické paralizéry. Dále jsou rozebrány i speciální metody, jako je použití vrhacích prostředků nebo prostředky k násilnému zastavení vozidla.

Ambicí této kapitoly je poskytnout přehled o konkrétních donucovacích prostředcích, jejich funkcích, možnostech použití a zákonných podmínkách, které musí být při jejich nasazení dodrženy.

2.1.1 Hmaty, chvaty, údery a kopy

Donucovací prostředky „*hmaty, chvaty, údery a kopy*”⁵, zahrnují fyzické techniky boje bez použití zbraní, které mají svůj původ převážně v bojových sportech či uměních. Tyto techniky zahrnují různé obranné a útočné prvky a slouží zejména k překonání aktivního či pasivního odporu.⁶

Hmaty prezentují techniky zaměřené na ovládnutí pachatele, který neklade aktivní odpor, ale odmítá se podrobit zákonným výzvám. Používají se především v situacích, kdy je nutné zajistit kontrolu nad osobou a přimět ji k pohybu požadovaným směrem. Typickým příkladem je uchopení pachatele za paži nebo rameno za účelem jeho odvedení z místa zásahu. V některých případech lze k překonání odporu využít i tlak na specifické body lidského těla, jako jsou oblast za ušním boltcem, podklíčková jamka nebo loketní důlek.

Chvaty se používají ve chvíli, kdy pouhé hmaty nejsou dostatečně účinné k překonání pasivního odporu pachatele. Jde o bolestivé úchopy či pákové techniky, které omezují pohyb končetin a tím usnadňují kontrolu nad osobou. Mezi běžně aplikované chvaty patří páky na prsty, zápěstí nebo loket, které umožňují bezpečné znehybnění pachatele a jeho odvedení na požadované místo.

Údery představují cílené fyzické zásahy prováděné rukou nebo jinou částí těla s úmyslem překonat odpor pachatele, který se aktivně brání zákroku. Používají se zejména při bezprostředním ohrožení zakročující osoby nebo jiných osob v okolí. Údery jsou směřovány na konkrétní zranitelná místa, například oblast brady, klíční kosti nebo

⁵ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

⁶ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Zákon o Policii České republiky a související předpisy*. 2. vydání. Praha: Eurounion, 2001. s. 95.

pažní kosti, a jejich účelem je dočasně omezit útočnickovu schopnost pokračovat v aktivním odporu.

Kopy plní obdobnou funkci jako údery, ale jsou vedeny dolními končetinami. Nejčastěji se zaměřují na kolenní kloub, holenní kost nebo oblast kotníku, čímž mohou narušit stabilitu pachatele a znemožnit mu další pohyb. Při vysoké míře ohrožení lze kopy použít i proti oblastem s větším dopadem na motorické funkce, například do břicha nebo hrudníku, vždy však v souladu s právním rámcem použití donucovacích prostředků.

2.1.2 Slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek

Jde o prostředky označované jako neletální, tedy s nesmrtícím účinkem. Jejich použití by nemělo vést k trvalým následkům ani k ohrožení života.

Slzotvorné látky patří mezi osvědčené donucovací prostředky, které umožňují dočasně zneškodnit osobu, vůči níž policista zasahuje, aniž by bylo nutné použít další formy donucení.⁷

„Slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek”⁸ lze použít jak proti jednotlivcům, tak proti skupinám osob. Hlavním účelem je neutralizace pachatele, která umožňuje jeho následné zadržení. Tyto prostředky se dělí do tří kategorií. První skupinu tvoří aerosolové prostředky, známé také pod zkratkou KASR (kapesní aerosolový slzotvorný rozstřikovač), které vytvářejí aerosolový oblak. Druhou skupinou je tzv. tekutá střela, která vystřeluje úzký proud tekutiny s delším dosahem a vyšší odolností vůči větru. Třetí kategorií jsou pěnové slzotvorné prostředky.⁹

⁷ ŠKODA, J. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s 201 - 202.

⁸ ČESKO, 273/2008 Sb. *Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

⁹ Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. *Metodická příručka č.*

Slzotvorné prostředky by měly být používány výhradně na otevřených prostranstvích, aby se minimalizovalo riziko zasažení zasahujících policistů. Jejich použití může způsobit různé zdravotní obtíže, jako jsou problémy s dýcháním, intenzivní slzení, kašel, podráždění pokožky, silné bolesti hlavy nebo zažívací potíže.

V uzavřených prostorách je doporučeno použití pepřového spreje, jehož aktivní složkou je kapsaicin – látka přirozeně se vyskytující v chilli papričkách, která zajišťuje jeho účinnost.¹⁰

Elektrickým donucovacím prostředkem se rozumí kontaktní nebo distanční elektrický paralyzér, přičemž nejznámějším typem u nás je zařízení označované jako TASER. Tyto paralyzéry lze používat jak samostatně, tak kombinovaně. V kombinovaném režimu se nejprve využije distanční paralyzér na dálku, a po odejmutí hlavičky může být použit také jako kontaktní zařízení.

Přiložením elektrod k tělu pachatele dochází k přenosu elektrického výboje, který ovlivňuje senzorickou a motorickou část nervové soustavy. To způsobí krátkodobé znehybnění pachatele, zpravidla na několik vteřin. Jedná se o specifický donucovací prostředek, jehož použití je podle § 53 odst. 4 zákona o Policii ČR povoleno pouze v případě, že jiné donucovací prostředky nepostačují k dosažení účelu zákroku. Přesto, že jde o efektivní donucovací prostředek, ne vždy se podaří odhodlaného útočníka tímto zastavit.¹¹

1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2017, str. 16.

¹⁰ NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně a další technické prostředky*. Universum. Praha: Euromedia Group, 2021, s. 92.

¹¹ MILLER, R. K., KANE, L. A. *Přiměřená sebeobrana: efektivní rozhodování v násilné situaci*. Praha: Mladá fronta, 2018, s. 227.

Dalším prostředkem pro dočasné zneschopnění je akustické zařízení, které využívá nízkofrekvenční zvukové vlny. Vysoká intenzita zvuku způsobuje dezorientaci a omezuje schopnost pohybu osoby, na kterou je prostředek zaměřen.¹²

2.1.3 Obušek a jiný úderný prostředek

Pod pojmem „*obušek a jiný úderný prostředek*“¹³ se rozumí všechny typy a rozměry obuškových prostředků, včetně těch s příčnou rukojetí. Obušek slouží především k překonání odporu osoby, která se brání vynucení splnění své právní povinnosti, nebo k obraně policisty před fyzickým napadením.

V souladu s přiměřeností zákroku je třeba omezit údery na části těla s vyšší svalovou hmotou, kde nehrozí poškození důležitých orgánů. Mezi vhodné oblasti pro zásah patří záda, hýždě, stehna a paže.

Právní předpisy nestanovují konkrétní omezení týkající se míst na těle, kam lze obuškem zasáhnout. Policista však musí při výběru místa zásahu vždy postupovat v souladu s obecnou zásadou proporcionality.¹⁴

2.1.4 Vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky

„*Vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky*“¹⁵ lze definovat jako zařízení určené k vrhání, jehož primárním cílem je dočasné zneškodnění cíle. Tyto prostředky spadají do kategorie

¹² HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020, str. 31.

¹³ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

¹⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckovy texty zákonů s komentářem. s 203.

¹⁵ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

neletálních zbraní, což znamená, že jejich účinek není smrtící, ale slouží k omezení schopnosti jedince jednat bez trvalých následků.¹⁶

V tomto případě se jedná především o vystřelovač dutých pryžových míčků nebo obdobných těles, které se vystřelí proti tělu pachatele, dále pak vystřelovače sítí a prostředky přenosu elektrického výboje vystřelovaných ze zařízení prostřednictvím sond.¹⁷

2.1.5 Vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5

„Za donucovací prostředek lze považovat v podstatě cokoli, co je schopno vrhat předměty a nejedná se přitom o zbraň ve smyslu § 56 odstavce 5 zákona o policii, podle něhož se zbraní rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.“¹⁸

Vrhací prostředky, které nejsou klasifikovány jako střelné zbraně, zahrnují zejména moderní zařízení pro vystřelování lapacích sítí. Tato zařízení fungují na odlišném principu než tradiční střelné zbraně a nejsou mezi ně zařazena. Slouží k vystřelování sítí určených k zadržení nebo neutralizaci cíle bez použití ostré munice. Jsou běžně využívána policejními a bezpečnostními složkami pro bezpečné zadržení osob

¹⁶ FILÁK, A. *Zákon o policii České republiky s komentářem: podle právního stavu k 12.1.2009*. Praha: Police History, 2009. s 127.

¹⁷ Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2017, str. 19/20.

¹⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem, 2. vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. s. 203.

či zvířat na větší vzdálenost. Jejich hlavním cílem je snížení rizika zranění, které by mohlo vzniknout při použití palných zbraní.¹⁹

2.1.6 Zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla

„Zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla”²⁰ je donucovací prostředek určený k zastavení vozidla nebo zamezení jeho odjezdu se používá v situacích, kdy řidič odmítá dobrovolně zastavit na výzvu policisty. Násilné zastavení vozidla může být realizováno několika způsoby, například nasazením zastavovacího pásu, zablokováním cesty pomocí zátarasů nebo jiných vozidel, či jízdním manévrem služebního vozidla, který nutí řidiče změnit směr nebo zastavit. Další možností je použití speciálních zařízení, jako jsou stavěcí sítě nebo jiné technické prostředky, které účinně omezují pohyb vozidla.²¹

2.1.7 Vytlačování vozidlem

„Vytlačování vozidlem”²² je specifický donucovací prostředek, který spočívá v cíleném použití služebního vozidla k fyzickému ovlivnění pohybu jiného vozidla s cílem přimět jej ke změně směru jízdy, zpomalení nebo úplnému zastavení. Tento postup se využívá zejména v situacích, kdy je nezbytné rychle a efektivně zamezit dalšímu pohybu vozidla, jehož řidič odmítá uposlechnout výzvy k zastavení a představuje potenciální hrozbu pro bezpečnost osob, majetku nebo veřejného pořádku. Vytlačování

¹⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář. Beckovy texty zákonů s komentářem*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 204.

²⁰ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

²¹ HRINKO, M. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020, s. 36.

²² ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

vozidlem vyžaduje vysokou míru profesionality a zkušeností zasahujících policistů, aby bylo minimalizováno riziko vzniku škod na zdraví a majetku.

2.1.8 Vytlačování štítem

„*Vytlačování štítem*”²³ je donucovacím prostředkem, který slouží k fyzickému vytlačení osob z vymezeného prostoru. Tento způsob zásahu vyžaduje přesnou koordinaci zasahujících jednotek a je prováděn pod jednotným velením, aby byla zajištěna maximální účinnost a bezpečnost.²⁴

Použití štítu jako donucovacího prostředku je typické zejména při zvládnutí situací spojených s pohybem většího množství osob, například během demonstrací, nepovolených shromáždění nebo v obtížně přístupných oblastech. Hlavním cílem tohoto postupu je řízení a usměrnění davu do bezpečnějších zón, čímž se snižuje riziko vzniku vážných škod způsobených koncentrací velkého počtu lidí na omezeném prostoru. Tento způsob zásahu napomáhá udržet veřejný pořádek a zajistit bezpečnost všech zúčastněných.

2.1.9 Vytlačování koněm

„*Vytlačování koněm*”²⁵ jako donucovací prostředek je specifická metoda používaná především složkami pořádkové policie k obnovení veřejného pořádku a řízení davu. Tento prostředek využívá přirozené autority, velikosti a pohybových schopností služebního koně, které v kombinaci s jezdcem umožňují efektivní vytváření fyzického

²³ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

²⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*, 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2013, s. 203.

²⁵ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

tlaku na osoby nebo skupiny osob s cílem jejich rozptýlení, odklonění nebo vytlačení z určitého prostoru.

Použití vytlačování koněm je regulováno právními předpisy, které stanovují podmínky jeho nasazení tak, aby nedošlo k neúměrnému ohrožení zdraví nebo života osob. Tento donucovací prostředek je často využíván při zásazích proti nekontrolovaným shromážděním, demonstracím nebo sportovním událostem s rizikem nepokojů. Důraz je kladen na minimalizaci rizik jak pro zasahující policisty, tak pro osoby, proti nimž je prostředek použit.

2.1.10 Služební pes

Policista obvykle využívá služebního psa vybaveného náhubkem. V případech, kdy to vyžaduje povaha nebo intenzita útoku či je třeba překonat aktivní odpor osoby, proti níž je zákrok veden, je však možné nasadit služebního psa i bez náhubku. Tento donucovací prostředek smí použít výhradně policista specializovaný na práci se služebními psy, označovaný jako psovod. Donucovacím prostředkem „*služební pes*”²⁶ se rozumí konkrétní činnost psovoda se psem na základě povelu, který psovod svému služebnímu psovi udělí. Samotná přítomnost psovoda se služebním psem na místě zásahu se za donucovací prostředek nepovažuje.²⁷

Použití služebního psa je regulováno specifickými zásadami, které zajišťují jeho efektivní využití v souladu s právními předpisy a zásadami přiměřenosti. Policista může služebního psa nasadit zejména za účelem ochrany vlastní bezpečnosti, bezpečnosti

²⁶ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

²⁷ Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2017, str. 23-24.

jiných osob nebo majetku, pokud existuje bezprostřední hrozba protiprávního útoku, tento útok již probíhá nebo lze na základě dostupných indicií předpokládat jeho pokračování.

Dalším legitimním důvodem pro použití služebního psa je potřeba zabránit protiprávnímu jednání, které narušuje veřejný pořádek, a současně zajištění ochrany před násilným vstupem nepovolaných osob do střeženého objektu. Služební pes rovněž nachází uplatnění při pronásledování a zadržení osoby, která se dopustila protiprávního jednání a pokouší se uniknout policejnímu zásahu.

Specifickou situací, v níž lze služebního psa použít, je přiměření podezřelé osoby k opuštění úkrytu. Za úkryt se pro tyto účely považuje jakýkoliv objekt či překážka, která policistovi znemožňuje sledovat pohyb či činnost pachatele, a to i v případě, kdy je osoba ukryta pouze částečně. Každé použití služebního psa musí být vždy přiměřené okolnostem daného zásahu a v souladu se zásadami legality, nezbytnosti a proporcionality.²⁸

2.1.11 Vodní stříkač

Zvláštní kategorií donucovacího prostředku „*vodní stříkač*“²⁹ je vodní dělo, které patří do standardní výbavy Policie České republiky. Jeho použití vyžaduje přizpůsobení intenzity tlaku a techniky nasazení v závislosti na míře ohrožení veřejného pořádku. Aby se minimalizovalo riziko vážných zranění, je proud vody obvykle směřován na pevný, například asfaltový povrch. V případě potřeby však může být zaměřen i přímo na osoby, vůči nimž je zákrok prováděn.³⁰

²⁸ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020, str. 40.

²⁹ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

³⁰ ŠKODA, J. *Zákon o policii s komentářem. 2. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, s. 200-204.

2.1.12 Zásahová výbuška

“Zásahová výbuška se používá ke krátkodobému zneškodnění nebezpečného pachatele a jiných osob páchajících zejména zvláště závažné úmyslné trestné činy. Její účinek je založen na zvukových a světelných efektech působících jako moment psychického překvapení”.³¹

„Zásahová výbuška”³² vytváří silný záblesk světla a hlasitou zvukovou explozi o vysoké decibelové hladině, která dočasně narušuje orientaci, sluchovou i zrakovou vnímavost zasažených osob. Přestože výbuška působí intenzivní senzorický šok, jejím hlavním účelem je minimalizovat riziko vážného zranění.

Použití zásahové výbušky podléhá přísným pravidlům a je obvykle vyhrazeno pro situace, kdy je třeba rychle a efektivně eliminovat odpor nebo získat taktickou výhodu – například při osvobozování rukojmích, potlačování ozbrojeného odporu nebo zásazích proti nebezpečným pachatelům. Správné použití vyžaduje odborný výcvik, protože nesprávná manipulace může vést k nechtěným zraněním.

2.1.13 Úder střelnou zbraní

“Úder střelnou zbraní je policista oprávněn použít v sebeobraně, nebo je-li bezprostředně ohrožen život a zdraví jiné osoby a účelu sledovaného zákrokem nelze dosáhnout jiným způsobem.”³³

„Úder střelnou zbraní”³⁴ je donucovací prostředek, kdy policista drží zbraň v ruce a zasahuje osobu kladoucí aktivní odpor úderem vedeným některou její částí. Pro zajištění

³¹ MATES, P. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem. 3. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.4.2006.* Praha: Linde, 2006, s. 102.

³² ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

³³ FILÁK, A. *Zákon o policii České republiky s komentářem: podle právního stavu k 12.1.2009.* Praha: Police History, 2009, s. 129.

³⁴ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010

maximální bezpečnosti se doporučuje použít zbraň, která je zajištěná, nebo vybavená bezpečnostním mechanismem bránícím náhodnému výstřelu. Tento postup vyžaduje odborný výcvik, aby byl zásah proveden efektivně a bezpečně pro všechny zúčastněné.³⁵

2.1.14 Hrozba namířenou střelnou zbraní

„Hrozba namířenou střelnou zbraní“³⁶ jako donucovací prostředek je uplatňována zejména v situacích, kdy je bezprostředně ohrožena bezpečnost nebo život policisty či jiné osoby. Tento prostředek spočívá v namíření střelné zbraně na osobu dopouštějící se nebezpečného protiprávního jednání, přičemž policista současně vydá výzvu k okamžitému ukončení takového chování. Účelem tohoto postupu je především donutit pachatele k zastavení protiprávní činnosti a minimalizovat riziko další eskalace situace.³⁷

2.1.15 Varovný výstřel

“Varovný výstřel se používá v situaci, kdy nastanou podmínky pro použití zbraně nebo může být jeho smyslem upoutat pozornost pachatele nebo působit na jeho psychiku výstřelem tak, aby uposlechl výzvy policisty.”³⁸

Před použitím varovného výstřelu musí policista zvážit, zda nelze dosáhnout cíle zákroku jiným donucovacím prostředkem. Varovný výstřel³⁹ je oprávněn použit zejména

[cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

³⁵ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020, str. 42.

³⁶ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

³⁷ MATES, P. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem. 3. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.4.2006*. Praha: Linde, 2006.

³⁸ Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2017, s. 26.

³⁹ ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR* v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

k ochraně sebe nebo jiných osob před bezprostředním útokem, k zabránění útěku osoby podezřelé z úmyslného trestného činu, nebo k zamezení neoprávněnému vstupu do chráněných objektů.

Policista musí před výstřelem posoudit svůj fyzický a psychický stav, aby nedošlo k ohrožení nezúčastněných osob. Varovný výstřel je nutné vést do bezpečného prostoru, kde nehrozí ohrožení života, zdraví ani majetku. Není určen jako výzva k zastavení vozidla.

Jako jeden z nejdůležitějších donucovacích prostředků má varovný výstřel za cíl přimět osobu k ukončení útoku, vzdání se nebo zastavení vozidla. Obvykle je veden do vzduchu, výjimečně do země, pokud nehrozí odražení střely. Najíždění vozidlem na policistu je považováno za útok se zbraní, který lze opakovat střelbou.⁴⁰

2.1.16 Pouta

„Pouta“⁴¹ jako donucovací prostředek slouží k omezení pohybových schopností osoby, vůči níž jsou nasazena. Existují v různých variantách, například jednorázová (textilní nebo plastová), řetízková nebo nejčastěji používaná kovová pouta.

Pouta mohou být použita k zajištění jednotlivce, přičemž umístění rukou (vpředu či vzadu) se volí s ohledem na konkrétní situaci a požadavky bezpečnosti. Dále mohou sloužit ke spoutání více osob k sobě, čímž se výrazně omezuje jejich schopnost pohybu. Pouta lze rovněž využít k připoutání osoby k pevnému předmětu, aby byla dosažena potřebná míra znehybnění. Za vhodné předměty lze považovat například pevně ukotvené poutací body ve zdi nebo speciálně upravené lavice s integrovanými prvky pro uchycení.

⁴⁰VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA. Donucovací prostředky [online]. [Cit. 10.3.2025]. Dostupné z: https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/060/.content/galerie-souboru/studijni-materialy/donucovaci_prostredky.pdf.

⁴¹ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

Správné použití pout vyžaduje dodržení zásady přiměřenosti a zákonnosti, přičemž je vždy nutné zohlednit okolnosti konkrétního zásahu.

2.1.17 Prostředek k zamezení prostorové orientace

„*Prostředek k zamezení prostorové orientace*“⁴² je donucovací prostředek určený k dočasnému omezení schopnosti osoby orientovat se v prostoru, čímž se snižuje její schopnost klást odpor, pokusit se o útěk nebo jinak narušovat průběh služebního zákroku. Tento prostředek působí primárně na smyslové vnímání, zejména na zrak, a tím narušuje schopnost osoby vnímat okolní prostředí.

Používá se především při eskortě osob, převozu zadržených nebo v situacích, kdy je nezbytné zabránit útěku či znesnadnit prostorovou orientaci. Typickým příkladem je použití zatemňovacích kapucí nebo masek zakrývajících zrak.

⁴² ČESKO, 273/2008 Sb. Zákon o Policii ČR. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

2.2 Donucovací prostředky legitimně využívanými obecní (městskou) policií

Použití donucovacích prostředků lze z teoreticko-právního hlediska charakterizovat jako přímý zásah. Ve správním právu a správní vědě se řadí mezi donucovací úkony. Tyto úkony představují reakci na ohrožení zákonem chráněného zájmu a mají za cíl toto ohrožení odvrátit. Jde o specifickou formu správní činnosti, která může v určitých situacích nabývat až krajní podoby. Mezi donucovací úkony patří také donucovací prostředky a služební zbraň, přičemž se jedná o věcné prostředky nebo fyzické zásahy zaměřené na přímé ovlivnění tělesné integrity osob či působení na jejich psychiku hrozbou použití. Tyto prostředky lze uplatnit výhradně za zákonem stanovených podmínek s cílem přimět jednotlivce k plnění jeho právních povinností.⁴³

Podle zákona „*zákon o obecní policii*“, má strážník obecní (městské) policie oprávnění použít pouze ty donucovací prostředky, které jsou v tomto zákoně výslovně uvedeny a v § 18 taxativně stanovuje jejich druhy:

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,*
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) pouta,*
- e) úder služební zbraní,*
- f) hrozba namířenou služební zbraní,*

⁴³ ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Komentáře Wolters Kluwer. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s.211.

g) varovný výstřel ze služební zbraně,

h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. ⁴⁴

Jak je zřejmé, rozsah donucovacích prostředků, které má obecní policie k dispozici, je nejen užší než v případě Policie České republiky, ale zároveň se téměř všechny shodují s těmi, jež využívají příslušníci Policie České republiky. Z tohoto důvodu není u všech nezbytné znovu uvádět jejich definice a podrobný popis.

„Zákon o obecní policii” však, na rozdíl od právní úpravy týkající se Policie ČR, nezahrnuje oprávnění strážníka obecní (městské) policie k využití služebního psa mezi donucovací prostředky. Přestože zákon toto oprávnění explicitně neklasifikuje jako donucovací prostředek, jeho charakter a účel zřetelně odpovídají funkci donucovacích prostředků, jak jsou definovány v § 18 „zákonu o obecní policii“. To dokládá i skutečnost, že možnost nasazení služebního psa podléhá stejným podmínkám, které jsou stanoveny pro použití donucovacích prostředků dle uvedeného paragrafu. Právní úprava nestanovuje, zda má být pes ve vlastnictví obce či příslušného strážníka obecní (městské) policie. Tato skutečnost není z hlediska právní interpretace relevantní.⁴⁵ Oprávněnost psa k výkonu služby u obecní policie a jeho možné využití jako donucovacího prostředku se ověřuje prostřednictvím osvědčení vydaného Policií České republiky. Právním rámcem této problematiky je „zákon o obecní policii”. Po úspěšném absolvování výcvikového kurzu a závěrečné zkoušky získává pes osvědčení o způsobilosti k výkonu služby, které je platné po dobu dvou let. Před uplynutím platnosti osvědčení je nutné provést opětovné přezkoušení.⁴⁶

⁴⁴ ČESKO, 553/1991 Sb. Zákon o obecní policii. Zákon pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>.

⁴⁵ ČÍŽEK, Z. *Zákon o obecní policii: komentář k zákonu o obecní policii a některým souvisejícím předpisům* : pomůcka pro přípravu strážníků obecní a městské policie. Praha: Armex, 2003, s. 131.

⁴⁶ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Beckovy texty zákonů s komentářem. V Praze: C.H. Beck, 2009. s. 211 – 212.

Právní teorie vymezuje dvě základní zásady, které upravují použití donucovacích prostředků, včetně služební zbraně. Jednou z těchto zásad je *numerus clausus*, která stanovuje, že strážníci obecní policie mohou využívat pouze ty donucovací prostředky, které jsou výslovně uvedeny v příslušných právních předpisech, zejména v zákoně o obecní policii. Tato zásada tedy vylučuje možnost analogického výkladu (*per analogiam*) na základě jiných právních norem, jako je například “zákon o Policii ČR”. V důsledku toho není přípustné rozšiřovat zákonem daný seznam donucovacích prostředků o další prostředky, které sice mohou být využívány jinými bezpečnostními složkami, avšak nejsou výslovně uvedeny v právní úpravě vztahující se k obecní policii. Tímto způsobem se zajišťuje právní jistota a jednoznačné vymezení pravomocí strážníků obecní (městské) policie, čímž se předchází případným excesům či neoprávněným zásahům do práv a svobod občanů.⁴⁷

⁴⁷ ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Komentáře Wolters Kluwer. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 211.

2.3 Postup po použití donucovacích prostředků

Povinnosti strážníka obecní (městské) policie po použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně, se v klíčových aspektech shodují s povinnostmi policisty při obdobných situacích. Oba právní rámce stanovují závazek poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření, přičemž realizace těchto opatření je vázána na okamžik, kdy to okolnosti zásahu umožní. Stejně tak je vyžadována oznamovací povinnost vůči nadřízenému a vypracování úředního záznamu, jehož cílem je dokumentace průběhu zákroku, důvodů jeho provedení a jeho následků.

Významnou roli v této souvislosti hraje užití neurčitých časových právních pojmů, které jsou běžně používány v právních předpisech napříč veřejným i soukromým právem. Ačkoli tato terminologie nevymezuje přesný časový okamžik, kdy má být určité jednání provedeno, její smysl je zřejmý – požaduje co nejrychlejší realizaci dané povinnosti v kontextu konkrétních okolností daného případu.

Přestože existují určité institucionální odlišnosti mezi obecní policií a Policií České republiky, základní principy odpovědnosti za použití donucovacích prostředků či služební zbraně zůstávají obdobné. Obě právní úpravy směřují k zajištění ochrany zdraví a života osob dotčených zásahem, právní odpovědnosti strážníků obecní (městské) a policistů České republiky a transparentnosti postupu při použití donucovacích prostředků.

2.3.1 Postup po použití donucovacích prostředků Policie České republiky

Jaké má policista povinnosti po použití donucovacího prostředku nebo zbraně nalezneme v ustanovení § 57 “zákona o Policii ČR”

V případě, že dojde k použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně a následně k poranění osoby, je povinností zasahujícího policisty poskytnout zraněné osobě nezbytnou pomoc. Pomoc musí být poskytnuta co nejdříve, jakmile to okolnosti dovolí, přičemž míra či závažnost poranění nehrají v tomto ohledu žádnou roli. Policista musí aktivně vyhodnotit, zda došlo ke zranění, a to buď vizuálním posouzením přítomnosti vnějších známek poranění, nebo přímým dotazem směřovaným k dané osobě. Pokud situace vyžaduje lékařský zásah, je na policistovi, aby zajistil odpovídající zdravotní péči. Tato povinnost platí nejen v případě, kdy policista sám rozpozná zranění, ale i tehdy, pokud o poskytnutí lékařské péče požádá dotčená osoba, a to i v situaci, kdy neprojevuje žádné viditelné známky újmy. Nicméně veškeré uvedené kroky mohou být realizovány až v okamžiku, kdy to konkrétní situace umožní, tedy nikoliv bezprostředně po samotném použití donucovacích prostředků nebo zbraně, pokud by tím bylo ohroženo další zvládnutí situace nebo bezpečnost zasahujících i dalších osob.⁴⁸

Zákon konkrétně nedefinuje, jaké okolnosti mohou policistovi bránit v poskytnutí první pomoci či zajištění lékařského ošetření, avšak zpravidla se jedná o situace, kdy přetrvává intenzivní aktivní odpor ze strany zraněné osoby nebo kdy je ohrožen život a bezpečnost policisty či dalších zasahujících osob. Pod pojmem „lékařské ošetření“ se rozumí jak přímé ošetření poskytnuté přivolaným lékařem na místě zásahu, tak transport zraněné osoby k dalšímu ošetření do zdravotnického zařízení.

Posouzení, zda v konkrétní situaci došlo ke zranění v důsledku použití donucovacích prostředků, spadá výhradně do kompetence zasahujícího policisty, nikoliv poskytovatele zdravotních služeb, neboť se jedná o právní otázku, nikoli medicínské

⁴⁸ FILÁK, A. *Zákon o policii České republiky s komentářem: podle právního stavu k 12.1.2009*. Praha: Police History, 2009, s. 139.

posouzení zdravotního stavu. V případech, kdy existuje spor o to, zda došlo ke zranění, nelze za dostatečný důkaz považovat pouze subjektivní vnímání dotčené osoby, pokud není podloženo lékařským nálezem, jenž by jasně určoval diagnózu odpovídající definici zranění.⁴⁹

V případě, že policista v rámci služebního zákroku použije donucovací prostředek nebo služební zbraň, je povinen tuto skutečnost bez prodlení oznámit svému nadřízenému. Současně je nezbytné, aby vypracoval úřední záznam, který musí obsahovat nejen samotné odůvodnění použití donucovacího prostředku či zbraně, ale také podrobný popis průběhu celého zásahu a jeho výsledku. Tento záznam slouží k dokumentaci okolností, za nichž k použití donucovacích prostředků nebo zbraně došlo, a představuje klíčový podklad pro případné další šetření.

Po obdržení tohoto oznámení a záznamu přechází odpovědnost za další postup na vedoucího příslušného policejního útvaru. Ten je povinen bez zbytečného prodlení informovat příslušného státního zástupce, pokud v důsledku zákroku došlo ke zranění či úmrtí osoby nebo k majetkové škodě, jejíž rozsah lze považovat za nikoliv nepatrnou.⁵⁰

2.3.2 Postup po použití donucovacích prostředků obecní (městské) Policie

V ustanovení § 21 “zákona o obecní policii” jsou uvedeny povinnosti, které má strážník obecní (městské) policie po použití donucovacích prostředků a služební zbraně v následujícím znění:

⁴⁹ ŠTEINBACH, Miroslav. *Zákon o Policii České republiky: komentář. 2. vydání*. Komentáře Wolters Kluwer. Praha : Wolters Kluwer, 2024. s 187 – 188.

⁵⁰ FILÁK, A. *Zákon o policii České republiky s komentářem: podle právního stavu k 12.1.2009*. Praha: Police History, 2009, s. 139.

- (1) *Jestliže strážník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.*
- (2) *Po každém použití služební zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, musí strážník ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Bezprostředně po každém použití služební zbraně, jakmile to okolnosti dovolí, je strážník povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití služební zbraně.*
- (3) *O každém použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně je strážník povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu osobu, která řídí obecní policii (§3 odst. 1), a sepsat úřední záznam.⁵¹*

Neurčité právní pojmy, jako jsou „neprodleně“, „bezodkladně“, „bezprostředně“, „bez zbytečného odkladu“ či „bez zbytečných průtahů“, jsou v legislativním jazyce běžně užívány jak v oblasti soukromého práva, tak ve sféře práva veřejného. Přestože tato terminologie neobsahuje přesné časové vymezení, její význam lze odvodit ze samotného slovního vyjádření.

Tato právní formulace označuje lhůtu, která není přímo určena konkrétním časovým okamžikem, kdy má být daná povinnost splněna nebo určitý právní úkon vykonán. Z charakteru uvedených pojmů však vyplývá, že se jedná o velmi krátkou dobu, během níž má dojít k co nejrychlejšímu, bezodkladnému či bezprostřednímu jednání, směřujícímu k naplnění dané povinnosti, uskutečnění právního úkonu nebo jiného projevu vůle.

⁵¹ ČESKO, 553/1991 Sb. Zákon o obecní policii. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuální konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolici.cz/cs/1991-553>.

Délka této lhůty však není pevně stanovena a vždy se odvíjí od okolností konkrétního případu. Jinými slovy, časový rámec pro splnění povinnosti či realizaci právního jednání bude posuzován s přihlédnutím ke specifickým podmínkám dané situace, přičemž rozhodující je, aby k naplnění požadovaného jednání došlo co nejdříve v mezích objektivních možností.⁵²

⁵² ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Komentáře Wolters Kluwer. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 193 -194.

3 Právní a taktické aspekty použití donucovacích prostředků

Použití donucovacích prostředků je jedním z klíčových nástrojů, které mají jak Policie České republiky, tak městská (obecní) policie k faktickému zabezpečení veřejného pořádku u Policie ČR, resp. místních záležitostí veřejného pořádku obecní (městské) policie. Přestože obě složky, tj. Policie ČR jako bezpečnostní sbor a obecní (městská) policie jako tzv. „komunální sbor“ disponují pravomocí použít donucovací prostředky, jejich oprávnění a taktické využití se liší. Komparace se zaměřuje na rozdíly v právním rámci použití těchto prostředků a v jejich praktické aplikaci.

3.1 Právní aspekty

Zákonné předpisy stanovují rozsah a charakter donucovacích prostředků, které mohou příslušníci jednotlivých bezpečnostních složek využívat. Příslušníci Policie České republiky a to jak zařazených na útvarech s celorepublikovou působností, ale i útvarech Policie České republiky s územně vymezenou působností tedy jednotlivých útvarech Policie České republiky, disponují širším rozsahem donucovacích prostředků, což odpovídá jejich celostátní působnosti a širšímu spektru úkolů v oblasti ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku, předcházení a potírání kriminality. Naproti tomu strážníkům obecní (městské) policie zákonodárce svěřil užší výběr donucovacích prostředků, což reflektuje jejich primární roli při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v souladu se „*zákonem o obecní policii*“.

Zatímco policisté mohou například využívat donucovací prostředky, jako je vytlačování koňmi či zastavovací pásy, strážníci obdobnými prostředky nedisponují. Jejich oprávnění k použití donucovacích prostředků se soustředí na přímý výkon jejich pravomocí při zajišťování veřejného pořádku na území konkrétní obce nebo města. Při zásazích proti agresivním osobám mohou policisté využívat například vysokotlaké vodní proudy viz. aplikace § 52 „*zákona o Policii ČR*“ či specifické technické prostředky k překonání odporu, což je pro obecní policii zákonem neumožněno.

Diferenciace mezi pravomocemi Policie České republiky a obecní (městské) je rovněž patrná v operačním prostoru jejich působnosti – zatímco Policie České republiky vykonává svou činnost na celém území státu s důrazem na zajištění vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v širším měřítku dle § 2 „*zákona o Policii ČR*“, obecní policie působí výhradně v rámci územní působnosti dané obce a soustředí se primárně na prevenci a zajištění dodržování místních vyhlášek a zákonů v oblasti veřejného pořádku dle § 1 „*zákona o obecní policii*“.

Tento rozdíl v rozsahu oprávnění a donucovacích prostředků odpovídá systémovému rozdělení pravomocí mezi státní a místní úroveň veřejné bezpečnosti a reflektuje jejich odlišné úkoly i zákonné zmocnění.

Příslušníci obecní (městské) policie, obdobně jako státní policisté, jsou povinni zachovávat nestrannost a profesionalitu. Jejich jednání a vystupování by mělo být v souladu s důstojností jejich úřadu a nesmí jej znevažovat. Zároveň musí respektovat individualitu občanů a veškeré své kroky směřovat k ochraně a prospěchu veřejnosti.⁵³

3.2 Taktické aspekty

Policie České republiky i obecní policie se při své činnosti řídí nejen zákonným rámcem, ale také taktickými postupy, které reflektují rozdíly v jejich kompetencích, dostupných prostředcích a úlohách v systému veřejné bezpečnosti. Taktické aspekty vycházejí z potřeby efektivně reagovat na různé krizové situace, chránit život a zdraví osob a minimalizovat újmu na majetku i veřejném pořádku.

Příslušníci Policie České republiky, ať už působí v útvech s celostátní nebo územně vymezenou působností, disponují rozšířeným spektrem donucovacích

⁵³ HEŘMAN, R. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. Str. 20-23.

prostředků. Tento rozsah odpovídá jejich zákonným kompetencím v oblasti ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku a potírání kriminality. Mezi používané prostředky patří hmaty, chvaty, pouta, obušky, prostředky s elektrickým výbojem, služební zbraně, vysokotlaké vodní proudy, zastavovací pásy nebo postupy zahrnující jízdní policii.

Taktické postupy Policie ČR zahrnují plánování rozsáhlých zákroků, rozdělení úloh v zásahových týmech a využití specializovaných jednotek, například pořádkových a zásahových. Při zásazích proti davům se využívá taktik jako vytlačování, izolace agresivních jedinců či vytvoření bezpečnostního perimetru. V hustě obydleném prostředí se klade důraz na ochranu nezúčastněných osob, prevenci paniky a omezení škod na majetku. Koordinace a rychlé zvládnutí situace jsou základními cíli každého zákroku.

Na rozdíl od Policie ČR je obecní policie oprávněna využívat pouze užší okruh donucovacích prostředků, což odpovídá její zákonné roli při zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku. Strážníci nejsou oprávněni k použití prostředků s plošným účinkem, jako jsou vodní stříkače, nebo prostředků určených k překonání odporu v situacích se zvýšeným rizikem. Jejich pravomoci jsou omezeny na území obce, kde působí.

Taktické postupy obecní policie spočívají v každodenním výkonu dohledu, prevenci, přímém kontaktu s veřejností a včasném zásahu při zjištění přestupkového jednání. Nejčastěji používanými prostředky jsou hmaty, chvaty, pouta a obušky. Při složitějších situacích, například při narušení veřejného pořádku většího rozsahu, je typická spolupráce s Policií ČR. Strážníci hrají v těchto případech především podpůrnou roli.

Specifikem obecní policie je důraz na znalost místního prostředí a úzkou spolupráci s místní samosprávou. Taktická připravenost strážníků obecní (městské) policie spočívá spíše v adaptabilitě, schopnosti předcházet eskalaci a v rychlé přítomnosti na místě incidentu než ve specializovaných zásazích.

Rozdíly v taktických postupech obou složek vycházejí z jejich zákonného zakotvení a organizační struktury. Policie ČR působí celostátně a plní úkoly v oblasti

zajištění vnitřní bezpečnosti, zatímco obecní policie operuje výhradně v rámci své zřizovatelské obce a zaměřuje se na prevenci a dohled.

Policie ČR je schopna realizovat rozsáhlé taktické operace s využitím specializovaných jednotek a prostředků. Její taktika je detailně plánovaná a přizpůsobená závažnosti situace. Naproti tomu obecní policie zasahuje spíše v menším měřítku, operativně, s důrazem na bezprostřední přítomnost, komunikaci a prevenci.

Uvedená dělba kompetencí a prostředků umožňuje efektivní spolupráci obou složek v terénu. Policie ČR poskytuje podporu v krizových situacích, zatímco obecní policie zajišťuje každodenní dohled a přispívá k udržení klidu v obcích.

Taktické aspekty použití donucovacích prostředků jsou determinovány rozdílnými zákonnými pravomocemi a odpovídajícími taktickými možnostmi jednotlivých složek. Policie České republiky disponuje širšími oprávněními i prostředky, což se odráží v komplexnosti jejích taktických zásahů. Obecní policie naproti tomu plní preventivní a dohledovou roli, jejíž taktické pojetí odpovídá lokálním podmínkám a méně závažným bezpečnostním incidentům. Obě složky se však navzájem doplňují a společně přispívají k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti obyvatel v České republice.

4 Úvaha „de lege ferenda” k návrhům možných legislativních změn v oblasti použití donucovacích prostředků

Právní úprava donucovacích prostředků Policie České republiky a obecní (městské) policie je zakotvena, jak bylo uvedeno v předešlých kapitolách, především v „zákoně o Policii České republiky” a „zákoně o obecní policii”. Přestože právní rámec vymezuje základní pravidla použití donucovacích prostředků a stanovuje jejich zákonné limity, v aplikační praxi se objevují situace, například při zásazích vůči agresivním osobám, demonstracím nebo použití slzotvorných prostředků, které poukazují na nedostatečné vymezení pravidel či nejednoznačné formulace v současné legislativní úpravě. Proto je nezbytné inspirativně zvážit možné legislativní změny, které by přispěly k vyšší právní jistotě, efektivitě a transparentnosti při jejich aplikaci.

V některých případech nejsou jasně stanoveny podmínky jejich použití, což může vést k nejednotné aplikaci v praxi. Podobně by bylo žádoucí přesněji vymezit použití slzotvorných prostředků, zejména v souvislosti s jejich aplikací proti jednotlivcům či větším skupinám osob. Ačkoli určité taktické aspekty používání donucovacích prostředků jsou upraveny v interních aktech řízení, například v rámci Policie České republiky, tyto předpisy nejsou veřejně dostupné a jejich závaznost se vztahuje pouze na konkrétní bezpečnostní složky. Proto by bylo vhodné zvážit zakotvení některých klíčových pravidel přímo do zákona, zejména pokud jde o situace, které se týkají zásahů proti zranitelným skupinám obyvatel. Dalším aspektem k úpravě je otázka použití donucovacích prostředků vůči nezletilým osobám či osobám se sníženou schopností orientace, kde je třeba specifikovat pravidla minimalizující riziko újmy.

K dalším možným legislativním úpravám patří rozšíření pravomocí obecní (městské) policie v oblasti donucovacích prostředků. V současnosti jsou pravomoci strážníků obecní (městské) policie omezené ve srovnání s příslušníky Policie České republiky, což v některých situacích může komplikovat efektivní řešení incidentů. Rozšíření oprávnění obecní (městské) policie by mohlo zahrnovat možnost efektivnějšího zásahu v krizových situacích, například při zvládání demonstrací nebo zásazích proti nebezpečným osobám.

Případné legislativní rozšíření však musí být v souladu se zákonným vymezením působnosti obecní (městské) policie, která má primárně dohlížet na místní záležitosti veřejného pořádku, jak vyplývá ze zákona o obecní policii. Proto by se jednalo zejména o prostředky s omezeným dosahem a nízkým rizikem fatálních následků, jako jsou například teleskopické obušky, slzotvorné spreje s omezenou koncentrací nebo elektrické paralizéry s bezpečnostním limitem.

Rovněž by bylo možné zvážit širší využití některých prostředků, které jsou v současné době vyhrazeny pouze Policii České republiky, například jiných donucovacích prostředků s minimálním rizikem fatálních následků.

Dalším významným bodem je zavedení efektivnějších kontrolních mechanismů, které by zajistily přísnější dohled nad oprávněností použití donucovacích prostředků. V této souvislosti by bylo vhodné zavést povinnost pořizování kamerových záznamů u všech zásahů, kde jsou tyto prostředky použity. Tento přístup již v některých zemích přinesl pozitivní výsledky a přispěl k větší transparentnosti policejních zásahů. Další možností je posílení pravomocí veřejného ochránce práv v oblasti kontroly použití donucovacích prostředků a zavedení povinnosti interního vyhodnocování každého zásahu, při kterém byly tyto prostředky použity. Pravidelné analýzy a hodnocení efektivity zásahů by mohly vést k lepšímu porozumění tomu, zda jsou současné právní předpisy dostatečně efektivní nebo zda je nutné jejich další přizpůsobení praxi.

Modernizace legislativní úpravy by měla být doprovázena konkrétními technickými a taktickými inovacemi zaměřenými zejména na zvýšení schopností policistů a strážníků obecní (městské) policie efektivně zvládat různé formy veřejnoprávních činností, jako jsou například demonstrace, sportovní utkání, kulturní akce nebo hromadná narušení veřejného pořádku. V této souvislosti je nezbytné zajistit odpovídající materiální a technické vybavení nejen Policii České republiky, ale také obecním (městským) policiím. Konkrétně by se mohlo jednat například o zavedení mobilních monitorovacích zařízení, dronů či komunikačních systémů umožňujících efektivní řízení zásahu a krizové komunikace na dálku.

Dále je třeba navýšit četnost a zkvalitnit obsah pravidelných vzdělávacích aktivit, jako jsou metodická zaměstnání, instruktážně metodická školení a praktické modelové situace, zaměřené jak na technickou manipulaci s konkrétními donucovacími prostředky (například pouta, obušky, slzotvorné prostředky), tak zejména na jejich taktické použití v typických reálných scénářích (např. zákroky proti agresivním osobám pod vlivem alkoholu či drog, zásahy během masových akcí či demonstrací apod.). Důležitým prvkem ke zvýšení profesionality policejních složek je rovněž zařazení pravidelné psychologické přípravy ve formě praktických kurzů a workshopů, které by zahrnovaly nácvik zvládání stresu, řešení konfliktních situací bez použití násilí či komunikační tréninky zaměřené na deeskalaci napětí v krizových situacích. Tyto kroky by vedly ke snížení rizika nepřiměřených nebo neadekvátních reakcí ze strany zasahujících policistů České republiky a strážníků obecní (městské) policie.

Důležitým krokem v rámci modernizace legislativy je zavedení jednoznačných standardů pro hodnocení oprávněnosti policejních zásahů, které by měly být metodicky rozděleny a kategorizovány v rámci interních aktů řízení do několika přesně vymezených oblastí.

V právní oblasti by měla být jasně stanovena kritéria posuzování zákonnosti použití síly, zejména s ohledem na splnění zákonných podmínek, dodržení proporcionality zásahu vůči závažnosti situace a oprávněnosti použitého prostředku podle konkrétních ustanovení zákona.

V taktické oblasti by měly být přesně vymezeny postupy a kritéria pro posouzení taktické správnosti zásahu, například vyhodnocení vhodnosti zvolené taktiky zásahu, způsobu komunikace s osobami na místě zásahu a zvládnutí případné eskalace konfliktu.

Technická oblast by měla obsahovat konkrétní parametry a technická kritéria vyhodnocení adekvátnosti použití jednotlivých donucovacích prostředků nebo speciální techniky, zejména s ohledem na jejich funkčnost, efektivitu a odpovídající způsob manipulace.

Implementace navrhovaných legislativních změn, spočívajících zejména v zavedení jednoznačných právních kritérií pro posuzování zákonnosti a přiměřenosti

použití donucovacích prostředků, jasného metodického vymezení taktických a technických postupů při zásazích a v posílení kontrolních mechanismů (například zřízení nezávislého kontrolního orgánu, povinného pořizování kamerových záznamů zásahů či pravidelného interního vyhodnocování použití síly), by přinesla několik konkrétních benefitů.

V první řadě by došlo ke zvýšení právní jistoty pro příslušníky bezpečnostních složek i veřejnost, protože by byly jednoznačně definovány zákonné limity a postupy pro použití konkrétních donucovacích prostředků (např. pout, obušku, slzotvorných prostředků). Tato opatření by zároveň výrazně omezila prostor pro případnou právní nejistotu či chybné posouzení oprávněnosti zásahu.

Dále by zavedení přesně vymezených kontrolních opatření, jako je například nezávislé vyhodnocování jednotlivých zásahů či interní metodická analýza, umožnilo efektivnější ochranu práv občanů a snížilo riziko excesů či neoprávněného použití síly.

Rozšíření kompetencí obecní (městské) policie prostřednictvím legislativní úpravy, spočívající například v možnosti využívání širší škály méně rizikových donucovacích prostředků, by vedlo ke zvýšení akceschopnosti strážníků obecní (městské) policie v situacích každodenního narušení veřejného pořádku (například řešení agresivních incidentů na veřejnosti, rušení nočního klidu, zásahy proti osobám pod vlivem alkoholu či návykových látek). Méně rizikovými donucovacími prostředky se v tomto kontextu rozumí takové prostředky, jejichž použití snižuje pravděpodobnost vzniku vážného poranění nebo fatálních následků – například teleskopické obušky s měkčenou údernou částí, slzotvorné spreje s nižší koncentrací účinné látky nebo elektrické paralizéry s přesně nastaveným výkonem. Díky tomu by obecní policie mohla účinněji pomáhat Policii České republiky, která by se tak mohla více soustředit na závažnější trestnou činnost či bezpečnostní hrozby.

Nakonec by pravidelně realizované vzdělávací aktivity, včetně psychologické přípravy, instruktážně-metodických školení a modelových cvičení, zvýšily profesionalitu příslušníků bezpečnostních složek a transparentnost jejich práce. Takto konkrétně

definovaná opatření by ve výsledku přispěla k posílení důvěry občanů v bezpečnostní složky a zlepšila jejich spolupráci při prevenci a řešení bezpečnostních rizik.

Navrhované legislativní změny reagují na potřebu aktualizace právního rámce s cílem odpovědět na aktuální bezpečnostní výzvy a technologický pokrok. Aby však byla tato modernizace skutečně efektivní a realizovatelná v praxi, je nutné stanovit jasný harmonogram a přesné kroky implementace. Krátkodobě by mělo dojít k zahájení odborné diskuze, do které by měli být aktivně zapojeni právní experti, specialisté na bezpečnostní politiku, příslušníci Policie České republiky a obecních (městských) policií, ale také zástupci občanské společnosti. Výsledkem této diskuze by mělo být přesné určení priorit a jednotlivých opatření k postupné realizaci legislativních změn.

Dlouhodobě je nutné zajistit průběžné vyhodnocování účinnosti přijatých opatření formou pravidelných analýz a interních metodických revizí, které umožní pružně reagovat na případné nedostatky a dále optimalizovat použití donucovacích prostředků v praxi. Transparentní proces implementace, podpořený jasnými termíny a odpovědnostmi jednotlivých institucí, povede nejen k vyšší míře bezpečnosti a právní jistoty, ale zejména k posílení důvěry veřejnosti ve fungování bezpečnostních složek a právní stát jako celek.

5 Četnost použití donucovacích prostředků

V této kapitole bude provedeny analýza, která porovnává použití donucovacích prostředků Městskou policií Pardubice (dále „MP“) a Krajským ředitelstvím Policie Pardubického kraje - Územním odborem Pardubice (dále „PČR“). Data k tomuto byla získána z evidence trestního řízení Pardubického kraje a tyto byla autorkou této práce zpracována a dále byla získána od Městské Policie Pardubice na základě žádosti o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Dále byla použita data, která jsou volně přístupná z dokumentů Výroční zpráva Městské policie Pardubice 2022 a Výroční zpráva městské policie Pardubice 2023.

„MP“ evidovala v roce 2022 celkem 96 případů použití donucovacích prostředků a v roce 2023 95 případů. Počet použití tedy zůstal meziročně téměř stejný (pouze nepatrný pokles o 1 případ, tj. cca –1 %). Podle výročních zpráv MP došlo v roce 2022 k 56 incidentům, při nichž musely být donucovací prostředky nasazeny, a v roce 2023 k 69 incidentům. Rozdíl mezi počtem incidentů a součtem použitých prostředků naznačuje, že při některých zásazích bylo využito více než jeden prostředek (např. fyzické zpacifikování osoby a následné nasazení pout v rámci jednoho incidentu).

„PČR“ zaznamenala v roce 2022 celkem 61 použití donucovacích prostředků a v roce 2023 74 použití. Absolutní počet je oproti „MP“ nižší, avšak meziročně u „PČR“ narostl výrazněji o 13 případů, tj. vzrostl 21 %. To svědčí o zvýšeném počtu situací v roce 2023, které vyžadovaly zákrok PČR a nasazení donucovacích prostředků.

ROK	MP	PČR
2022	96	61
2023	95	74

tabulka 1 – Celkový počet donucovacích prostředků

„MP“ i „PČR“ využívají podobné typy donucovacích prostředků, avšak s odlišnou četností a v rozdílných situacích. Následující tabulka srovnává počty jednotlivých druhů prostředků v letech 2022 a 2023 u MP a PČR:

Prostředek	MP 2022	MP 2023	PČR 2022	PČR 2023
Fyzická síla	49	58	47	47
Slzotvorný/elektrický prostředek	8	8	0	1
Obušek	0	0	1	0
Pouta	38	29	12	19
Hrozba střelnou/slужеbní zbraní	1	0	1	5

Tabulka 2 – Srovnání použití donucovacích prostředků podle typu

Z tabulky je patrné, že nejčastěji používanými prostředky u obou složek byly fyzické prostředky, tj. hmaty, chvaty, údery, kopy a pouta. U MP tvoří tyto dvě kategorie drtivou většinu všech použití a to souhrnně přes 90 %. PČR rovněž nejvíce využívala fyzickou sílu a pouta cca 97 % všech použití v roce 2022 a 89 % v roce 2023, avšak oproti MP častěji sáhla i k jiným prostředkům v roce 2023.

Fyzická síla (techniky hmatů, chvatů, úderů) byla vůbec nejpoužívanějším donucovacím prostředkem. MP ji použila v 49 případech (2022) a 58 případech (2023), zatímco PČR shodně 47× v obou letech. Fyzické zpacifikování osoby je tedy základním a nejběžnějším zákrokem u obou složek.

Pouta byla druhým nejčastěji nasazeným prostředkem. MP nasadila pouta v 38 případech (2022) a 29 případech (2023), PČR KŘPE v 12 (2022) a 19 (2023). Je vidět, že MP pouta používala relativně častěji (v návaznosti na četné drobné incidenty), zatímco

PČR sice v absolutních číslech méně, ale v roce 2023 zaznamenala jejich nárůst. Nasazení pout zpravidla následuje po zvládnutí osoby fyzickými prostředky.

Slzotvorné nebo elektrické prostředky (pepřový sprej, taser) využívala MP poměrně často (stabilně 8× ročně v obou letech), zatímco PČR pouze v jediném případě (v roce 2023). Je patrné, že městská policie sáhne po pepřovém spreji či taseru častěji, pravděpodobně při řešení přestupků a neklidných osob v ulicích, kdežto státní policie tyto prostředky v Pardubicích téměř nepoužila.

Obušek nebyl MP použit vůbec (0 v obou letech) a u PČR jen jednou v roce 2022. Tento úderný prostředek tedy v Pardubicích představoval spíše výjimečný prostředek, a v roce 2023 nebyl využit ani jednou.

Hrozba střelnou zbraní (míření služební zbraní na pachatele) se vyskytla u MP výjimečně (1× v roce 2022, v roce 2023 vůbec), zatímco u PČR došlo k znatelnému nárůstu v roce 2023 (5× oproti 1× v roce 2022). PČR tak musela v několika případech tasit střelnou zbraň, což naznačuje vyhrčenější situace (ozbrojený či nebezpečný pachatel), které si to vyžádaly.

Trend vývoje 2022–2023 se u obou složek liší. „MP“ si udržela stabilní počet zásahů, ale došlo k posunu ve struktuře použitých prostředků – zvýšilo se využití fyzických zákroků ze 49 na 58, což je nárůst o 18 %, zatímco nasazení pout kleslo z 38 na 29, což je pokles 24 %. To naznačuje, že strážníci častěji řešili situace fyzickými zákroky bez nutnosti následného spoutání. Ostatní prostředky zůstaly na podobné úrovni.

„PČR“ naopak zaznamenala výrazný nárůst použití donucovacích prostředků. Nejvýraznější změnou bylo častější nasazení pout z 12 na 19, což je nárůst o 58 % a hrozeb střelnou zbraní z 1 na 5 případů. Počet fyzických zákroků zůstal stejný. To ukazuje, že nárůst neplyne z většího počtu konfliktů, ale z intenzivnějších zásahů v rizikových situacích. PČR v roce 2023 také nově použila pepřový sprej. Tento vývoj svědčí o složitějších bezpečnostních situacích vyžadujících širší škálu opatření.

Z hlediska následků na zdraví ani v jednom z analyzovaných případů nedošlo k fatálním následkům. Nebyl evidován žádný varovný výstřel ani přímé použití střelné

zbraně, tudíž smrtící síla použita nebyla. To svědčí o tom, že policisté i strážníci dokázali situace vyřešit pomocí mírnějších prostředků a k extrémním řešením (střelba) sáhnout nemuseli. K vážným zraněním osob v důsledku použití donucovacích prostředků podle dostupných dat nedošlo – samozřejmě drobná zranění (modřiny, oděrky) u zadržených či zasahujících nejsou vyloučena, ale ve statistikách nejsou explicitně uvedena, což naznačuje, že žádný incident nevybočil mimo rámec profesionálního zásahu. Drtivá většina použitých prostředků spadala do kategorie relativně mírných (fyzické chvaty, pouta, pepřový sprej), a jejich použití proběhlo v souladu s předpisy. To dokládá i fakt, že nedocházelo k excesům typu nepřiměřeného použití zbraně.

„MP“ použila donucovací prostředky v absolutních číslech nepatrně častěji než „PČR“ (souhrnně za každý rok), avšak její frekvence zůstala stabilní mezi 2022–2023. PČR měla celkově méně případů použití, ale zaznamenala výrazný nárůst v roce 2023.

Závěrem lze konstatovat, že „MP“ a „PČR“ se ve využití donucovacích prostředků do jisté míry doplňují. „MP“ řeší především méně závažné incidenty s využitím přiměřené síly (fyzické způsoby a pouta), zatímco „PČR“ zasahuje u závažnějších případů, kde je někdy nutné nasadit i speciální prostředky (služební pes, zbraň). Obě složky v analyzovaném období postupovaly v souladu s principy proporcionality – většina zákroků byla zvládnuta pomocí nejméně nutné síly. Data neukazují na žádné excesy; naopak naznačují, že donucovací prostředky byly v Pardubicích v letech 2022–2023 používány efektivně a odpovědně ke zvýšení bezpečnosti občanů.

6 Situační příklady a kazuistiky

Použití donucovacích prostředků je významnou součástí výkonu pravomocí Policie České republiky a obecní (městské) policie. Ačkoli zákonná úprava přesně stanovuje podmínky jejich použití, v praxi se každá situace vyznačuje specifickými okolnostmi, které mohou ovlivnit rozhodovací proces zasahujících příslušníků. Z tohoto důvodu je nezbytné analyzovat konkrétní příklady jejich aplikace, které umožňují lépe pochopit praktické aspekty policejní činnosti, včetně způsobu vyhodnocení hrozeb, volby přiměřených opatření a následného právního posouzení zásahu.

Tato kapitola se zaměřuje na konkrétní případy použití donucovacích prostředků v různých situacích, přičemž klíčovým aspektem analýzy bude posouzení přiměřenosti a oprávněnosti jejich aplikace v souladu s platnou legislativou. Bude sledováno, zda bylo jejich použití v konkrétních situacích nutné, zda odpovídalo závažnosti hrozby a zda bylo provedeno v souladu se zásadou proporcionality. Kazuistiky pomohou identifikovat faktory, které ovlivňují efektivitu a zákonnost policejních zásahů, a poukážou na možné problematické oblasti, kde může docházet k právní nejistotě nebo metodickým nedostatkům.

Cílem této kapitoly je nabídnout pohled na reálné situace, ve kterých byla aplikace donucovacích prostředků nezbytná, a poskytnout tak podklad pro další diskuzi o metodických postupech, prevenci rizik a možnostech případného zpřesnění právního rámce či policejních směrnic. Analyzované příklady umožní lépe pochopit dynamiku rozhodování při zásazích a poskytnou praktické poznatky, které mohou být využity jak pro odborné účely, tak pro zkvalitnění přípravy příslušníků bezpečnostních složek.

6.1 Použití donucovacích prostředků ze strany zakročující hlídky základního útvaru Policie ČR, tj. Obvodního oddělení Pardubice I.

Dne 30. června 2022 v nočních hodinách vykonával policista službu na Obvodním oddělení Policie ČR Pardubice 1 jako pomocník dozorčí služby. Společně s kolegou byl krátce po půlnoci vyslán operačním důstojníkem na konkrétní adresu, kde mělo podle oznámení dojít k vloupání do sklepních prostor prostřednictvím ventilačního okna. Oznamovatel uvedl, že pachatel se stále nachází na místě činu, což vyvolalo důvodné podezření na spáchání trestného činu krádeže vloupáním podle § 205 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., „*trestního zákoníku*“, případně porušování domovní svobody dle § 178 „*trestního zákoníku*“. K popisu pachatele neuvedl žádného poznatku, neboť do vnitřních prostor sklepního prostoru nebylo vidět a tedy nebylo možné vyloučit, že by se mohlo jednat o ozbrojeného pachatele. S čímž byla hlídka obeznámena cestou operačního důstojníka, který hlídku na místo vyslal.

Po příjezdu na místo se k hlídce přihlásil oznamovatel, který poskytl prvotní informace o situaci, přičemž identifikoval konkrétní sklepní kóji jako místo pohybu podezřelé osoby. Skrze ventilační okno bylo patrné osvětlení uvnitř sklepní kóje, avšak pohyb osoby nebyl zcela viditelný. Z důvodu operační bezpečnosti se policisté rozhodli rozdělit – jeden z nich zajistil přístupovou cestu k ventilačnímu oknu, zatímco druhý postupoval do suterénu ke dveřím vedoucím do označené sklepní kóje.

S ohledem na skutečnost, že pachatel se mohl nacházet v uzavřeném prostoru a mohl být ozbrojen, přistoupil zasahující policista k přípravě služební zbraně do pohotovostní polohy v souladu s interními předpisy Policie České republiky. Po otevření dveří byla vizuálně identifikována osoba stojící uprostřed sklepních prostor, přičemž nebylo možné jednoznačně určit, zda u sebe drží nebezpečný předmět. Policista proto využil oprávnění daného § 52 písm. n) „*zákona o Policii ČR*“ a aplikoval donucovací prostředek hrozbu namířenou střelnou zbraní, čímž zajistil taktickou výhodu a minimalizoval riziko eskalace konfliktu.

V návaznosti na tento úkon byla pachatelovi vydána zákonná výzva s výstrahou podle § 53 odst. 2 „*zákona o Policii ČR*“, aby setrval na místě a upustil od jakéhokoliv jednání. Pachatel výzvu respektoval a nekladl aktivní odpor. V tomto okamžiku se na místo dostavil druhý policista, který asistoval při přiložení služebních pout v souladu s § 54 písm. b) „*zákona o Policii ČR*“.

Po úspěšném zajištění bylo rozhodnuto o zadržení pachatele dle § 76 odst. 1 „*trestního řádu*“, neboť byly splněny podmínky pro jeho omezení na osobní svobodě v souvislosti s podezřením na spáchání trestného činu. Po provedení úkonů na místě byl zadržený eskortován na policejní služebnu k dalším procesním úkonům.

Realizovaný služební zákrok byl v souladu s právními normami, které upravují činnost příslušníků PČR. Policisté v dané situaci postupovali metodicky správně a efektivně, přičemž identifikovali riziko a přiměřeně jej eliminovali, zejména v počáteční fázi zásahu, kdy nebylo jasné, zda je pachatel ozbrojen. Aplikovali donucovací prostředky v souladu se zásadou proporcionality, neboť použití hrozby namířenou střelnou zbraní bylo v daném případě opodstatněné z důvodu neznámé povahy podezřelého a nejasného stupně ohrožení. Použití donucovacích prostředků bylo odůvodněné a řádně zdokumentované, přičemž každý z policistů vypracoval individuální úřední záznam o zákroku, což odpovídá standardní metodice PČR. Byl splněn požadavek na minimalizaci újmy na zdraví podezřelé osoby, neboť pachatel nebyl během zásahu zraněn a výzvu s výstrahou uposlechl bez nutnosti použití fyzické síly.

Z pohledu norem Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), zejména čl. 5 (právo na svobodu a bezpečnost) a čl. 2 (právo na život), byl postup policistů přiměřený a v souladu s doktrínou nezbytné obrany a přiměřenosti. Vzhledem k neustálému vývoji policejních taktik by bylo možné doporučit širší využití osobních minikamer, které mohou sloužit jako důkazní materiál při případném přezkumu zákroku. Rovněž je vhodné nadále rozvíjet a zdokonalovat školení policistů v oblasti krizové komunikace, aby byla i v obdobných situacích zajištěna deeskalace možných konfliktů bez nutnosti použití fyzické síly. Celkově lze tento případ hodnotit jako ukázkový příklad efektivní a profesionální policejní práce s důrazem na zákonnost a proporcionality

použitých donucovacích prostředků. Úřední záznam o použití donucovacích prostředků je přílohou této práce (viz. příloha č. I).

6.2 Použití donucovacích prostředků ze strany zakročující hlídky Městské Policie Pardubice

Dne 28. srpna 2022 přijala hlídka EFC 232 prostřednictvím operačního pracoviště Městské policie oznámení o pohybu muže na skútru, který odpovídal popisu hledané osoby. S ohledem na dostupné informace existovalo důvodné podezření, že se jedná o osobu ozbrojenou, což vyžadovalo zvýšenou opatrnost při provádění služebního zákroku. Tento postup byl v souladu s ustanovením § 18 „zákona o obecní policii“, které upravuje oprávnění strážníků obecní (městské) policie použít donucovací prostředky k zajištění bezpečnosti osob a veřejného pořádku.

Hlídka po krátkém pátrání vizuálně identifikovala podezřelého v ulici poblíž provozovny rychlého občerstvení. Jakmile si muž povšiml přítomnosti strážníků obecní (městské) policie, bezprostředně změnil směr jízdy, vjel na chodník a směřoval do postranní uličky. Tento manévr, který byl v rozporu s pravidly silničního provozu, vyvolal oprávněné podezření, že se jedná o úmyslný pokus vyhnout se policejní kontrole. V reakci na tuto skutečnost byla v souladu s ustanovením § 62 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „**zákona o provozu na pozemních komunikacích**“), použita výstražná světelná a zvuková signalizace služebního vozidla, včetně nápisu „STOP“. Přestože se jednalo o standardní výstražný signál vyzývající řidiče k zastavení, podezřelý výzvu ignoroval a místo toho zvýšil rychlost, čímž se dopouštěl nebezpečné jízdy v hustě obydlené městské zástavbě.

Pronásledování pokračovalo několika ulicemi města, kde podezřelý opakovaně porušoval dopravní předpisy. Jeho únik zahrnoval nebezpečné manévry, mezi které patřila jízda po chodníku, překračování povolené rychlosti a následné vjetí na travnatou plochu mezi obytnými domy. Po několika minutách se dostal do vnitroblokové oblasti, kde se pokusil o útěk pěšky. Nejprve odhodil skútr, pokusil se přelézt přilehlou zeď, avšak neúspěšně. Poté vběhl do hustého porostu, kde se ukryl, zřejmě v naději, že unikne vizuálnímu kontaktu s hlídkou.

S ohledem na skutečnost, že podezřelý byl původně vyhodnocen jako potenciálně ozbrojená osoba, a vzhledem k jeho aktivnímu úniku před hlídkou, bylo rozhodnuto

o použití donucovacího prostředku. Strážník městské policie v souladu s § 18 odst. 1 písm. f) „zákona o obecní policii“ aplikoval hrozbu namířenou služební zbraní. Před samotným použitím tohoto donucovacího prostředku vydal strážník městské policie hlasitou a srozumitelnou výzvu směrem k místu, kde se hledaný muž nacházel:

Městská policie! Jménem zákona vyjděte ven s rukama nahoře tak, ať na ně vidím, nebo použiji zbraň!

Podezřelý na výzvu bezprostředně reagoval, vystoupil z úkrytu s rukama nad hlavou a následně se v souladu s dalšími pokyny přesunul do polohy ležmo s čelem k zemi. V tomto okamžiku přistoupil druhý strážník městské policie a přikázal mu, aby držel ruce viditelně před sebou. Po kontrole okolí a zajištění bezpečnosti byla podezřelému v rámci standardních bezpečnostních opatření přiložena služební pouta, a to v souladu s § 19 odst. 1 písm. b) „zákona o obecní policii“.

Na místo se následně dostavila hlídka Policie České republiky, která poskytla potřebnou součinnost a převzala zadrženého k dalším úkonům. Po identifikaci osoby a ověření její totožnosti bylo zjištěno, že se nejedná o hledanou osobu, nicméně dotčený řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, čímž naplnil skutkovou podstatu protiprávního jednání podle § 125c odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb.

Následné ohledání vozidla ukázalo, že se nejednalo o skútr, jak bylo původně předpokládáno, nýbrž o elektrokolo s úpravou, která umožňovala vyšší než povolenou rychlost, čímž spadalo pod kategorii motorových vozidel. Tato skutečnost byla důležitá pro posouzení závažnosti přestupkového jednání. Odpovědnost za tento přestupek byla postoupena příslušnému správnímu orgánu, který byl pověřen dalším řízením.

Vyhodnocení zásahu

Během realizace zákroku nedošlo k žádnému zranění osob ani k materiálním škodám. Přestože na místě zásahu nebyli identifikováni žádní přímí svědci, o použití donucovacích prostředků byly řádně vyrozuměny oprávněné osoby a celý incident byl podroben internímu vyhodnocení. Následná analýza konstatovala, že použití

donucovacích prostředků bylo oprávněné, přiměřené a v souladu s platnými právními předpisy České republiky.

Zásah byl realizován profesionálně a efektivně, což umožnilo eliminovat jakékoli možné hrozby a zajistit bezpečné zadržení podezřelého. Strážníci postupovali v souladu se zásadou proporcionality, přičemž eskalace situace byla řešena postupným uplatňováním odpovídajících donucovacích prostředků, čímž se předešlo nutnosti fyzického kontaktu nebo přímé konfrontace.

Celkově lze tento případ hodnotit jako ukázkový příklad efektivní a profesionální policejní práce, kde byl kladen důraz na zákonnost a přiměřenost použitých opatření. Úřední záznamy strážníků městské policie Pardubice o použití donucovacích prostředků jsou součástí této práce jako příloha č. II. a III.

Závěr

Problematika použití donucovacích prostředků městskou policií a Policií České republiky představuje klíčový aspekt bezpečnostní praxe, který je nezbytné neustále analyzovat a optimalizovat. Tato bakalářská práce si kladla za cíl nejen teoreticky zmapovat legislativní rámec užívání těchto prostředků, ale rovněž provést jejich komparativní analýzu z hlediska právního vymezení, taktického použití a četnosti nasazení ve služební praxi. Dosažené výsledky přinášejí důležité poznatky o efektivitě donucovacích prostředků, jejich využití v bezpečnostních složkách a možnostech dalšího rozvoje právní úpravy i policejní praxe.

Analýza ukázala, že Policie České republiky disponuje širším spektrem donucovacích prostředků než městská policie, což odpovídá jejím rozsáhlejší pravomocím a celostátní působnosti. Policisté mají k dispozici nejen základní prostředky, jako jsou hmaty, chvaty, údery, kopy či pouta, ale také specifické prostředky, například vodní děla, služební psy, vrhací prostředky či varovné výstřely. Městská policie naopak pracuje s omezeným souborem prostředků, přičemž nejčastěji využívá fyzickou sílu, slzotvorné prostředky a pouta. Tento rozdíl reflektuje právní vymezení úloh obou složek – Policie ČR je odpovědná za celkové zajištění vnitřní bezpečnosti, zatímco městská policie se soustředí na místní veřejný pořádek.

Empirická analýza četnosti použití donucovacích prostředků ve městě Pardubice ukázala, že městská policie tyto prostředky nasazuje častěji než Policie ČR. Zatímco MP evidovala v roce 2022 celkem 96 případů použití donucovacích prostředků a v roce 2023 95 případů, Policie ČR zaznamenala v těchto letech 61, respektive 74 případů. Přestože meziroční vývoj v počtech použití donucovacích prostředků u MP zůstal stabilní, PČR vykazala nárůst o 21 %, což svědčí o zvýšené potřebě jejich použití v praxi.

Dílčí analýza konkrétních prostředků potvrdila, že fyzická síla a pouta tvoří dominantní složku použitých donucovacích prostředků u obou složek. Městská policie nejčastěji používala fyzické chvaty a hmaty, jejichž podíl meziročně vzrostl z 49 na 58 případů, zatímco nasazení pout mírně pokleslo. Policie ČR vykazala stabilní úroveň

fyzických zásahů, ale zaznamenala zvýšení použití pout z 12 na 19 případů, přičemž v roce 2023 také několikrát sáhla po hrozbě střelnou zbraní. To naznačuje, že u Policie ČR došlo ke zvýšení rizikových situací, které si vyžádaly intenzivnější zákroky.

Důležitým zjištěním je, že v žádném z analyzovaných případů nedošlo k fatálním následkům nebo excesivnímu použití síly. Nebyl evidován žádný varovný výstřel ani přímé použití střelné zbraně, což potvrzuje, že bezpečnostní složky postupovaly v souladu s principy přiměřenosti a proporcionality. Přestože může při zákrocích docházet k drobným zraněním, jako jsou oděrky či modřiny, celková úroveň profesionality a zákonnosti zásahů byla vysoká.

Situační analýza konkrétního zákroku Obvodního oddělení Policie ČR Pardubice 1, při němž byla použita hrozba střelnou zbraní a následně pouta k zajištění pachatele, ukázala, že policisté jednali metodicky správně a efektivně minimalizovali rizika spojená se zákrokem. Tento případ ilustruje důležitost kvalitního výcviku a důsledného dodržování zásady legality a proporcionality při použití donucovacích prostředků. Pro zvýšení transparentnosti a ochrany práv zúčastněných osob je doporučeno širší zavedení osobních kamerových systémů během zásahu, zejména při použití donucovacích prostředků s vyšším rizikem újmy.

Získané poznatky naznačují, že současná právní úprava donucovacích prostředků v České republice je funkční a umožňuje efektivní nasazení bezpečnostních složek. Přesto by bylo možné některé aspekty dále optimalizovat, například sjednocením některých procesních postupů mezi oběma složkami nebo jasnějším vymezením podmínek použití některých specifických prostředků. Rovněž je vhodné zaměřit se na zvýšení četnosti a kvality praktických vzdělávacích aktivit (instruktážně metodická zaměstnání, modelové situace a psychologické tréninky zaměřené na deeskalaci konfliktů), aby bylo zajištěno nejen efektivní, ale i právně a eticky odpovídající využití donucovacích prostředků.

Celkově lze konstatovat, že obecní (městská) policie i Policie České republiky v analyzovaném období postupovaly v souladu se zásadami přiměřenosti a legality. Použití donucovacích prostředků bylo efektivní a přispělo k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti občanů. Výsledky této práce mohou sloužit jako podklad pro další odborné

diskuse a případné legislativní úpravy s cílem zlepšení právního rámce a aplikační praxe v oblasti donucovacích prostředků.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČÍŽEK, Z. *Zákon o obecní policii: komentář k zákonu o obecní policii a některým souvisejícím předpisům : pomůcka pro přípravu strážníků obecní a městské policie*. Praha: Armex, 2003, 199 s. ISBN 80-86244-34-2.
2. FILÁK, A. *Zákon o policii České republiky s komentářem: podle právního stavu k 12.1.2009*. Praha: Police History, 2009. 285 s. ISBN 978-80-86477-49-7.
3. HEŘMAN, R. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. 124 s. ISBN 978-80-7251-527-1
4. HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. *Zákon o Policii České republiky a související předpisy: právní úprava k 1.1.2002*. 2. dopl. vyd. Praha: Eurounion, 2001. 207 s. ISBN 80-7317-003-5.
5. HRINKO, M. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. 354 s. ISBN 978-80-7380-793-1.
6. MAN, V., ŽÁK, P. a Institut mezioborových studií Brno. *Stručný slovník právních pojmů*. Brno: Institut mezioborových studií, 2003. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:0d0b8280-0f28-11ed-9dda-5ef3fc9bb22f>
7. MATES, P. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. 3. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.4.2006. Praha: Linde, 2006. 368 s. ISBN 80-7201-590-7.
8. MILLER, R. K., KANE, L. A. *Přiměřená sebeobrana: efektivní rozhodování v násilné situaci*. Praha: Mladá fronta, 2018. 288 s. ISBN 978-80-204-5038-8.
9. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 2009. 346 s. ISBN 978-80-7201-743-0
10. NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně a další technické prostředky*. Universum. Praha: Euromedia Group, 2021. 208 s. ISBN 978-80-242-7418-8.
11. ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Komentáře Wolters Kluwer. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 292 s. ISBN 978-80-7552-455-3.
12. ŠKODA, J. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.

13. ŠTEINBACH, M. *Zákon o Policii České republiky: komentář. 2. vydání.* Komentáře Wolters Kluwer. Praha : Wolters Kluwer, 2024. 340 s. 187 – 188 ISBN 978-80-7676-830-7.
14. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář.* Beckovy texty zákonů s komentářem. Praha: C.H. Beck, 2009. 442 s. ISBN 978-80-7400-142-0.
15. VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 330 s. ISBN 978-80-7380-463-3.
16. VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář.* Beckovy texty zákonů s komentářem. V Praze: C.H. Beck, 2009. 556 s. ISBN 978-80-7400-165-9.

Elektronické zdroje

1. ČESKO, 553/1991 Sb. *Zákon o obecní policii.* Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuální konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolici.cz/cs/1991-553>
2. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. O nás – Policie České republiky [online]. [cit. 10. 3. 2025]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republik>.
3. VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA. Donucovací prostředky [online]. [Cit. 10.3.2025]. Dostupné z: https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/060/.content/galerie-souboru/studijni-materialy/donucovací_prostredky.pdf.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO, 273/2008 Sb. *Zákon o Policii ČR.* Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuální konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolici.cz/cs/2008-273>
2. ČESKO, 553/1991 Sb. *Zákon o obecní policii.* Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuální konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 10.03.2025]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolici.cz/cs/1991-553>
3. Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie

Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, 2018, 70 s.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Interní předpisy Policie ČR,
- Evidence trestního řízení Policie ČR
- Evidence městské (obecní) policie
- Výroční zpráva Městské policie Pardubice 2022
- Výroční zpráva Městské Policie Pardubice 2023

Seznam tabulek

Tabulka č. I - Celkový počet donucovacích prostředků

Tabulka č. II - Srovnání použití donucovacích prostředků podle typu

Seznam příloh

Příloha č. I – Úřední záznam o použití donucovacího prostředku Policie ČR, Obvodní oddělení Pardubice I.

Příloha č. II – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků městské (obecní) policie Pardubice – hrozba namířenou střelnou zbraní

Příloha č. III – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků městské (obecní) policie Pardubice – pouta

Přílohy

Příloha č. I – Úřední záznam o použití donucovacího prostředku Policie ČR, Obvodní oddělení Pardubice I.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
Územní odbor Pardubice
Obvodní oddělení 1
Na Spravedlnosti 2516, 530 02 Pardubice

Č.

Pardubice 1. července 2022

Počet stran: 3

Úřední záznam o použití donucovacího prostředku

Dne 30.06.2022 v 00:06 hod. v ulici Marty Exnarové v suterénu domu č.p. 2434 v Pardubicích použil

podle § 51 a § 53 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, donucovací prostředek podle § 52 písm. n zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, hrozba namířenou střelnou zbraní

proti

Jméno, příjmení:

Datum narození:

Místo narození:

Rozený(á):

Státní příslušnost:

Doklad:

Trvalý pobyt:

Současný pobyt:

Adresa pro účely doručování:

Okolnosti použití donucovacího prostředku

Dne 30.06.2022 jsem vykonával službu na OOP ČR Pardubice 1 jako pomocník dozorčího oddělení, kdy službu jsem vykonával od svého nástupu dne 29.06.2022 od 19:00 hodin a dle zapsané instrukce, trvala moje služba až do druhého dne tedy 30.06.2022 do 07:00 hodin ráno, byl jsem oblečen do služební uniformy. Po administrativní činnosti, kdy jsme dne 29.06.2022 vypátrali osobu hledanou v celostátním pátrání, jsme společně s druhým pomocníkem, jímž byl nachystali věci do služebního vozidla pro vykonání hlídkové činnosti na území Obvodního oddělení Policie Pardubice 1, kdy služebním vozidlem jsme dle platné instrukce vyjeli ze služebny dne 30.06.2022 v čase kolem 00:00 hodin. Ihned po našem výjezdu, kdy jsme projeli od budovy krajského ředitelství Policie, jsme na křižovatce ulic Na Spravedlnosti zabočili vpravo, projeli ulicí Rokycanova a zabočili z ní na křižovatce doprava na ulici Pichlova. Ihned po tomto nás naším volacím znakem hlídka kontaktoval společně s hlídkou operáční důstojník, kdy nás vyslal na adresu ul. Marty Exnarové do domu č.p. 2434 v Pardubicích, kdy oznamovatel sděloval, že mu nějaký muž otevřeným ventilačním oknem v přízemí vlezl do sklepní kóje a pořád je na místě. My jsme toto oznámení přijali a jelikož vozidlo řídil můj kolega já jsem udržoval spojení s operáčním důstojníkem, přes radiostanici. Po příjezdu na uvedenou adresu v čase 00:05 hodin nás ihned zkontaktoval oznamovatel Dotyčný nám ukázal na dokořán otevřené přízemní ventilační okno a rozsvícenou místnost sklepní kóje v suterénu. Jelikož se v místnosti svítilo, viděl jsem tam stát nějakou osobu, kdy vzhledem k mému postavení a úhlu přízemního okna jsem z osoby pachatele viděl pouze nízké sportovní boty a spodní část pasu, kdy na sobě měl tmavě kraťasy. Na jeho obličej, hlavu a hrud' jsem neviděl. Netušil jsem tedy o koho se jedná. Proto jsem se s kolegou dohodl, aby on počkal venku u otevřeného okna a zajistil místo

Středisko pro pomocníky (SPPM) Pardubice

pro případ, že se pachatel pokusí oknem utéci. Já jsem šel dolů do suterénu k uzamčeným dřevěným dveřím sklepní kóje č. 4, zde jsem vytáhl pravou rukou ze svého stehenního pouzdra na pravém stehně svou služební zbraň pistolí CZ 75 Compact s kalibrem 9 mm. Když u této ncošm náboj v komoře a nebylo tedy potřeba ji nabíjet. Dále jsem svou zbraň nachystal v pohotovostní poloze před tělem s hlavní sklopenou k zemi a prstem nataženým mimo spoušť. Po odemčení a otevření dveří od sklepní kóje přede mnou stál muž vysoký asi 170 cm, hubené postavy a snědé pleti, delších tmavých vlasů a s vousy. Dotyčný měl na sobě černé tričko a černé kraťasy a na nohou nízké sportovní boty. Dále měl na sobě dlouhou šustákovou černou bundu. Stál čelem ke mě a obě ruce měl schované za zády za dlouhou bundou. Já jsem mu na ruce neviděl, nevěděl jsem proto, zda v rukou něco drží, a nebo zda není ozbrojený. Proto jsem na něj ihned hlasitě zakřičel zákonnou výzvu slovy „Policie, jménem zákona ruce vzhůru, ať na mě vidíte!“ On na mě hleděl, neudělal žádný pohyb a proto jsem po zákonné výzvě na dotyčného namířil svou služební zbraň s prstem na spoušti, mířil jsem mu střed hrudi, tedy využil jsem oprávnění dle § 52 písm. n) zák. č. 273/2008 Sb. Na to dotyčný zareagoval tak, že zvedl obě ruce nad hlavu, kdy jsem viděl, že v nich nic nedrží a nemá v nich žádný předmět, nebo zbraň. Jelikož jsem ale nevěděl, zda nemá něco co by chtěl jako zbraň použít třeba někde položené u sebe, nebo takový předmět nemá v kapse, tak jsem ho vyzval „otoč se ke mě zády s rukama stále nad hlavou a klekni si na kolena na zem“. On této výzvy rychle a bez otálení uposlechl. Za přítomnosti kolegy [] jsem pachatele dne 30.06.2022 v čase 00:08 hodin omezil na osobní svobodě dle ust. § 76/1 t.ř., kdy jsem ho na místě řádně poučil ve smyslu práv osoby omezené na osobní svobodě. Následně jsem využil oprávnění dle § 52 písm. p) zák. č. 273/2008 Sb., a osobě byla přiložena pouta I v souladu s § 54 písm. b) zák. č. 273/2008 Sb. Před poutáním jsem nachystal pistolí do pohotovostní polohy před tělem s hlavní směřující k zemi a s prstem mimo spoušť. Poté co byl tento spoután s rukama za zády, jsem svou služební zbraň vrátil zpět do svého stehenního pouzdra na pravé noze. Můj kolega [] poté pachatele pozpátku vyvedl ze sklepní kóje ven. Během užití tohoto donucovacího prostředku jsem svou zbraň ke střelbě nepoužil, nikdo nebyl zraněn a nedošlo k žádné škodě na majetku. Během přikládání služebních pout se již na místo dostavila hlídka PEO PANTER 516, kteří dotyčného, zde výše uvedeného pachatele převezli k dalším úkonům na OOP Pardubice 1. Sl. zákrok nebyl zaznamenán na žádné záznamové zařízení, které by zaznamenalo použití DP.

Před použitím donucovacího prostředku bylo použito výzvy s výstrahou.

Použití donucovacího prostředku bylo účinné.

Použitím donucovacího prostředku nebyly způsobeny následky.

Osoba kladla pasivní odpor.

Případný(í) svědek(ů) použití donucovacího prostředku:

1.

O použití donucovacího prostředku byl vyrozuměn npor. [] dne 30.06.2022 v 00:43 hod.

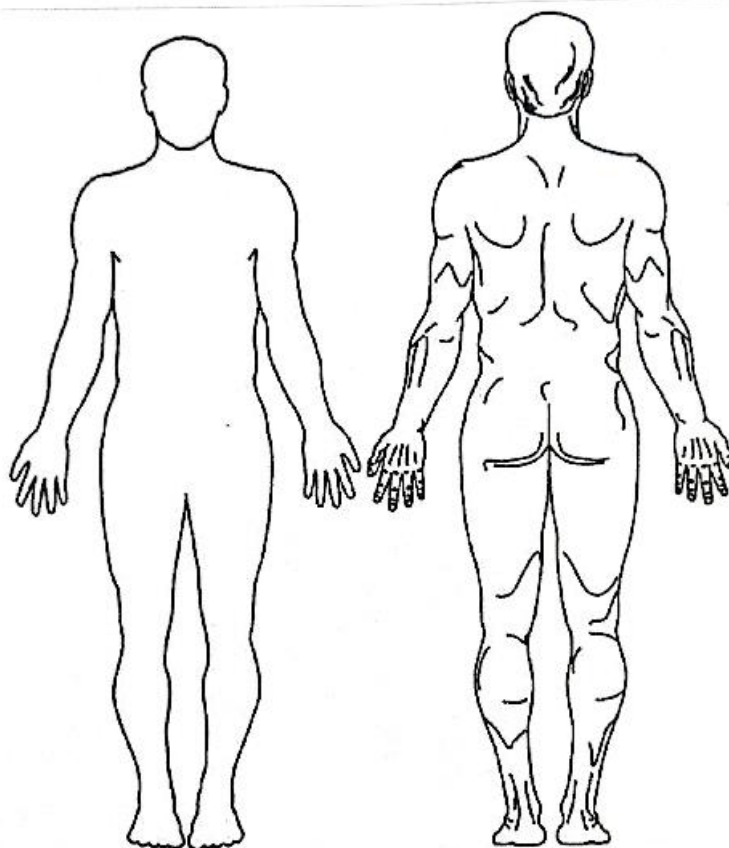
Případné další skutečnosti

Úřední záznam zpracoval:

Použití donucovacího prostředku bylo vyhodnoceno dne 04.07.2022 jako oprávněné a přiměřené

Vyhodnocení provedl: [] vedoucí oddělení

Zakreslení míst zásahu při použití donucovacího prostředku

Obrazová část přílohy č. 5 k zákonu č. 186/2002 Sb.

Příloha č. II – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků městské (obecní) policie Pardubice – hrozba namířenou střelnou zbraní

MĚSTSKÁ POLICIE
Pardubice

Č. j.: [redacted] V Pardubicích dne: 29. 08. [redacted]

ÚŘEDNÍ ZÁZNAM O POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ
dle § 21 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb.

Dne 28. 08. 2022 v 22:57 hodin bylo v souladu s § 18, odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., v ulici K Polabinám, č. p. 1947 v Pardubicích použito donucovacích prostředků proti panu:

Jméno a příjmení: [redacted]
Datum narození: [redacted]
Trvalé bydliště: [redacted]

Odůvodnění:
- k ochraně bezpečnosti str. [redacted]
- k ochraně své vlastní [redacted]

Přesná specifikace donucovacího(ch) prostředku(ů):
- hrozba namířenou služební zbraní

Oprávnění využil: id. č. strážníka [redacted]

Popis a způsob použití donucovacího prostředku:

Dne 28. 08. [redacted] jsem sloužil v hlídce EFC 232 já str. [redacted] str. [redacted] or, kde jsme společně s hlídkou [redacted] str. [redacted] a str. [redacted] přijali oznámení od operačního MpP na muže na skútru, který odpovídá popisu hledané osoby z Rychnovska. Jelikož tato hledaná osoba má být i ozbrojená, přistupovaly hlídky k této události s opatrností. S kolegou [redacted] jsem muže na skútru zahlédl u fast foodu MC Donald's, kde nás spatřil, najel na chodník a směřoval k ČSOB postranní uličkou. V tuto chvíli kolega [redacted] použil výstražné světelné zařízení – majáky na vozidle s použitým nápisem „STOP“ a za podezřelým jsme se vydali. Muž pokračoval ve své jízdě směrem do Pernerovy ulice, následně zpět k ČSOB. Dále pokračoval přes přechod směrem k nákupnímu středisku AFI Palác, kde postranní uličkou směřoval za tento objekt. S kolegou jsme se muže drželi a neustále jsme ho měli nadohled a pronásledovali s použitým výstražným znamením.

Muž od nákupního střediska pokračoval směrem do ulice k Polabinám do vnitrobloku, kde přes trávu zajel ke zdi oddělující tento vnitroblok a Prokopku. Skútr zde odhodil a pokusil se zeď přelézt, což se mu nepovedlo a upadl. Posléze se schoval v křoví. V tu chvíli jsem byl s kolegou již poblíž a viděli jsme na něho. Vzhledem k nahlášené události o podezřelé osobě, která má být ozbrojena, jsem použil donucovací prostředek hrozbu namířenou služební zbraní. Vyslovil jsem hlasitě zákonnou výzvu „Městská policie, jménem zákona vyjděte ven s rukama nahoře tak, ať na ně vidím, nebo použiju zbraň.“ Na tuto hrozbu již muž reagoval a vystoupil z poza křoví s rukama nad hlavou. Následně jsme ho s kolegou vyzvali, aby si lehnul čelem k zemi. Poté mu str. Husák nasadil služební pouta. Na místo následně přijela hlídka PČR. V muži byl zjištěn:

[redacted]

Statutární město Pardubice | Městská policie | Pernerova 443 | 530 02 Pardubice | IČO 00274046 | www.mppardubice.cz
Tísňová linka: 156 | Tel.: +420 466 859 220 | Tel.: +420 605206251 | Fax: +420 466535128 | sekretariat@mppardubice.cz

MĚSTSKÁ POLICIE
Pardubice

..... hlídce přiznal, že požil alkoholický nápoj a ujížděl, jelikož se bál o řidičské oprávnění. Polici bylo zjištěno, že se jedná o e-skútr, který nepodléhá řidičskému oprávnění a znění zákona definuje toto vozidlo jako „kolo“. Jelikož nedbal výzvy hlídky k zastavení a před hlídkou ujížděl, ohrozil ostatní účastníky silničního provozu a řídil „kolo“ pod vlivem alkoholu (ODZ zjištěno 1,37) bude celá událost podstoupena správnímu orgánu k jeho dořešení. při útěku o pokusu přeskóčit zeď, spadl na hlavu, kde si způsobil tržnou ránu. požadoval lékařské vyšetření, které mu bylo následně poskytnuto a byl převezen ZZS k dalšímu vyšetření.

Byla použita výzva s výstrahou „jménem zákona“, že bude použito donucovacího prostředku:

- ano:

„Městská policie, jménem zákona vyjděte ven s rukama nahoře, tak, ať na ně vidím, nebo použiju zbraň.“

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke zranění osoby.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke škodě na majetku osoby.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke zranění strážníka.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke škodě na majetku strážníka.

Svědci zákroku: NE

O použití donucovacího prostředku byla vyrozuměna osoba řídící MP:

23. 08. d.

V

Z

Schválil:

Záznam sepsal

id. č., příjmení a podpis str.

Vyhodnocení použití donucovacího(ch) prostředku(ů):

Použití DP hodnotím jako oprávněné a zákonné.

Zpracoval:

(jméno, příjmení, funkční zařazení a podpis)

Příloha č. III – Úřední záznam o použití donucovacích prostředků městské (obecní) policie Pardubice – pouta

MĚSTSKÁ POLICIE
Pardubice

Č.j.: [redacted] V Pardubicích dne: 28. 08. [redacted]

**ÚŘEDNÍ ZÁZNAM O POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ –
HROZBY NAMÍŘENOU SLUŽEBNÍ ZBRANÍ A POUT**
dle § 21 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb.

Dne 28. 08. 2022 v 23:02 hodin bylo v souladu s § 18, odst. 2 a § 18a odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., v ulici K Polabinám, č. p. 1947 v Pardubicích použito donucovacích prostředků proti panu:

Jméno a příjmení: [redacted]
Datum narození: [redacted]
Trvalé bydliště: [redacted]

1. Přesná specifikace donucovacího prostředku:

- hrozba namířenou služební zbraní

Odůvodnění:

- k ochraně bezpečnosti str.
- k ochraně své vlastní
- k ochraně majetku

2. Přesná specifikace donucovacího(ch) prostředku(ů):

- POUTA

Odůvodnění:

- osoba ohrožovala vlastní život nebo zdraví
- osoba se pokusila o útěk při zákroku strážníka

Oprávnění využil: id. č. strážníka [redacted]

Čas nasazení pout: 23:03
Čas sejmutí pout: 23:27

Popis a způsob použití donucovacího prostředku:

Dne 28. 08. 2022 v 22:58 hodin jsem sloužil v hlídce EFC 232 já str. [redacted] a str. [redacted].
[redacted], kde jsme společně s hlídkou EFC [redacted] str. [redacted] a str. [redacted] přijali
oznámení od operačního MpP na muže na skútru, který odpovídá popisu hledané osoby z Rychnovska.
Jelikož tato hledaná osoba má být i ozbrojená, přistupovaly hlídky k této události s opatrností. S kolegou
[redacted] jsme muže na skútru zahlédli u fast foodu MC Donald's, kde nás spatřil, najel na chodník a směřoval
k ČSOB postranní uličkou. V tuto chvíli jsem použil výstražné světelné zařízení – majáky na vozidle
s použitým nápisem „STOP“ a za podezřelým jsme se vydali. Muž pokračoval ve své jízdě směrem do
Pernerovy ulice, následně zpět k ČSOB. Dále pokračoval přes přechod směrem k nákupnímu středisku AFI
Palác, kde postranní uličkou směřoval za tento objekt. S kolegou jsme se muže drželi a neustále jsme ho
měli na očích a pronásledovali s použitým výstražným znamením.

Statutární město Pardubice | Městská policie | Pernerova 443 | 530 02 Pardubice | IČO 00274046 | www.mppardubice.cz
Tísňová linka: 156 | Tel.: +420 466 859 220 | Tel.: +420 605206251 | Fax: +420 466535128 | sekretariat@mppardubice.cz

MĚSTSKÁ POLICIE
Pardubice

Muž od nákupního střediska pokračoval směrem do ulice k Polabinám do vnitrobloku, kde přes trávu zajel ke zdi oddělující tento vnitroblok a Prokopku. Skútr zde odhodil a pokusil se zeď přelézt. V tuto chvíli jsme s kolegou již byli poblíž muže a vzhledem k nahlášené události podezřelé osoby jsme použili donucovací prostředek hrozbu namířenou služební zbraní.

Na tuto hrozbu již muž reagoval a vystoupil z poza křoví s rukama nad hlavou. Následně jsme ho s kolegou vyzvali, aby si lehnul čelem k zemi. Poté jsem uchopil jeho pravou a levou ruku a svedl je za záda, abych mohl přiložit služební pouta v čase 23:03 hodin. Na místo následně přijela hlídka PČR. V muži byl zjištěn:

Hutla hlídce přiznal, že požil alkoholický nápoj a ujížděl, jelikož se bál o řidičské oprávnění. Polici bylo zjištěno, že se jedná o e-skútr, který nepodléhá řidičskému oprávnění a znění zákona **definuje toto vozidlo jako „kolo“**. Jelikož nedbal výzvy hlídky k zastavení a před hlídkou ujížděl, ohrozil ostatní účastníky silničního provozu, neměl ochranou přilbu, a řídil „kolo“ pod vlivem alkoholu (ODZ zjištěno 1,37) bude celá událost **podstoupena** správnímu orgánu k jeho **dorešení**. při útěku o pokusu přeskóčit zeď, spadl na hlavu, kde si způsobil tržnou ránu. požadoval lékařské vyšetření, které mu bylo následně poskytnuto a byl převezen ZZS k dalšímu vyšetření.

Byla použita výzva s výstrahou „jménem zákona“, že bude použito donucovacího prostředku:

ANO: str. Váňou „Městská policie, jménem zákona vyjděte ven s rukama nahoře tak, ať na ně vidím, nebo použiju zbraň“

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke zranění osoby.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke škodě na majetku osoby.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke zranění strážníka.

Nedošlo při použití donucovacího prostředku ke škodě na majetku strážníka.

Svědci zákroku:

Str

O použití donucovacího prostředku byla vyrozuměna osoba řídící MP:

23.8. 23:08 hod., s

Zpru

Schválil:

pověřený zaměstnanec

Záznam sepsal:

Statu

Ti

Vyhodnocení použití donucovacího prostředku:

Použití OP bezpodmínečně jako opatření a pokračuje.

Zpracoval:

(jméno, příjmení, funkční zařazení a podpis)